Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·-

Slovenski dom

Stev. 188 | V Ljubljani, ponedeljek 19. avgusta 1940 | Leto V

Letalski spopadi med Anglijo in Nemčijo še niso pojenjali

Berlin, 18. avgusta. DNB. Vrhovno poveljstvo sporoča: Neka nemška podmornica javlja, da je potopila 23.300 ton sovražnega trgovskega brodovja. Nemške letalske sile so v teku včerajšnjega dne nadaljevale z ogledniškimi poleti in napadi na Anglijo. Na velikem prostoru v južni in srednji Angliji so nemška letala uspešno bombardirala letališča, protiletalske baterije, reflektorje, tovarne motorjev v Faltonu in tovarne letal v Birminghamu. Prav tako so bombardirala pristaniške naprave v Svensiju. Bombardirala so tudi tovarne v Rdingu. Prav tako so letalske sile nadaljevale s polaganjem min pred angleškimi pristanišči. Angleška letala so letela v noči med 17. in 18. avgustom nad severno in srednjo Nemčijo ter nad Belgijo. V nekaterih mestih, kakor v Dortmundu, je bilo zadetih več stanovanjskih hiš in je bilo ubitih več civilnih oseb, kakor tudi ranjenih. Prav tako je bilo več žrtev ob priliki bombardiranja Bruslja. Ubiti so bili štirje, ranjenih pa je bilo 22, med njimi je bilo več otrok in žena. Nemška nočna lovska letala so sestrelila eno angleško letalo, nemško protiletalsko topništvo pa je sestrelilo štiri angleška letala ob priliki nočnih poletov. Eno nemško letalo je izginilo. Število letal, ki jih je sovražnik izgubil 16. avgusta, se je povečalo od 89 na 92.

Berlin, 18. avgusta. DNB: Nemški letalci so danes nadaljevali z napadi na angleško otočje in so bombardirali zlasti vojaške objekte v Kentu in Hampshiru. V teku teh napadov je prišlo do več letalskih bitk, v katerih je bilo po dosedanjih vesteh sestreljenih 54 letal. Uničenih je bilo tudi več baražnih balonov. Nemške izgube znašajo 21 letal.

London, 18. avgusta. o. Letalsko ministrstvo sporoča, da je bilo do 18. ure sestreljenih 30 nemških letal nad posameznimi kraji Anglije. Nemci so zmetali več bomb na letališča, kjer je bilo ubitih več delavcev, ki so bili zaposleni na letališčih. Mi smo izgubili pet letal.

London, 18. avgusta. o. Tudi danes so se pojavila nemška letala nad več kraji Anglije, vendar ne v tolikšnem številu kot zadnja dva dneva. Nad Londonom so se dvakrat pojavila nemška letala, in sicer dopoldne in danes zvečer, in so zmetala večje število težkih bomb v londonska predmestja. Sedemnajst bomb pa je padlo v bližini londonskega pristanišča. Tudi na južnovzhodni obali so nemška letala na obrežna mesta zmetala več bomb, ki so povzročile požare. Angleška lovska letala so se takoj dvignila in zasledovala nemške bombnike.

Letalsko ministrstvo poroča, da so do večera sestrelili 36 nemških letal.

London, 18. avgusta. o. Reuter poroča, da je iz Anglije odletel danes popoldne val za valom angleških srednje težkih bombnikov, ki so na francoski obali bombardirali nemška letalska oporišča. Reuterjev poročevalec, ki se je mudil nekje v Rokavskem prelivu na angleški bojni liniji, zatrjuje, da je bilo slišati na morju silne eksplozije, ki so jih povzročile bombe, ki so jih zmetali angleški letalci. Kmalu za tem pa so se pojavila na obzorju nemška lovska letala, ki so se spustila v boj z angleškimi bojnimi letali. Nad francoskim ozemljem in nad Rokavskim prelivom se je razvila ostra letalska bitka. O izidu te bitke še ni bilo izdano nobeno uradno poročilo.

London, 18. avgusta. o. »Pripravljamo se za svetovno ofenzivo, ko bo prišel čas za to,« je izjavil minister za preskrbo Morrison v svojem današnjem govoru. »Pred tremi meseci je bil položaj za nas zelo slab; danes se je pa položaj mnogo izboljšal. Čeprav naš položaj še vedno ni zadovoljiv, smo pa kljub temu dali naši armadi dovolj orožja, ne moremo pa takoj uspešno izvesti naših načrtov. Plovba pod zaščito naše mornarice, pomoč s strani naših kolonij in našega imperija. Združenih držav in nekaterih nevtralnih držav nam je zagotovila v nekoliko tednih takšen položaj, da lahko kljubujemo vsaki slučajnosti s popolnim zaupanjem.« Na koncu svojega govora, v katerem se je minister tudi bavil s povojno rekonstrukcijo, je dejal, da bo Anglija poravnala vse krivice na gospodarskem polju in zagotovila vsem državam in narodom mirno sožitje.

Avstralija ne bo več pošiljala čet v Anglijo

Rim, 18. avgusta. m. »Popolo di Roma« se obširno bavi z odlokom avstralske vlade, da v bodoče ne bo več pošiljala čet v Anglijo. List smatra, da ima ta odlok velik vojaški in politični pomen, zlasti glede afriških bojišč. Avstralska vlada se je verjetno za ta korak odločila, ker smatra, da bo kmalu prišlo na Tihem Oceanu do nemirov. Zato morajo čete ostati doma. Omenjeni list pripominja, da je Anglija nameravala organizirati v Avstraliji 200.000 mož. Vendar ta pričakovana pomoč ni prišla, ker je najprej južnoafriška zveza in zdaj Avstralija odklonila, da bi pošiljala čete na evropska bojišča.

V Somaliji prodirajo italijanske čete nevzdržno

Nekje v Italiji, 18. avg. Poročilo glavnega štaba italijanske oborožene sile št. 71 se glasi:

V Somaliji so naše kolone prodirale ob Zeile naprej in zavzele Bulhar. Druga kolona je prišla do Lafaruka. Pri Berberi je vežji oddelek indijskih čet začel bežati, čim se je srečal z našimi patrolami. Neko naše letalo, ki se je udejstvovalo v bojih pri Berberi, se ni vrnilo. V severni Afriki je sovražna mornarica izstrelila okoli tristo granat velikega in srednjega kalibra na Bardijo Pri tem bombardiranju je izgubila življenje ena civilna oseba, enajst pa jih je bilo ranjenih. Naši bombniki so takoj izvedli protinapad in se poleg tega borili še s sovražnimi letali, ki so prihitela na pomoč svoji mornarici. V tem boju je bilo sestreljenih sedem sovražnih letal, verjetno pa je, da jih je bilo še več, ker za dve letali še ni popolnoma ugotovljeno, če sta bili sestreljeni. Od naših letal se tri niso vrnila v svoja oporišča. Neka naša podmornica je potopila na Atlantskem oceanu angleško petrolejsko ladjo, ki je imela ca. 9000 ton.

Milan, 18. avg. Stefani: »Popolo d'Italia« prinaša članek v katerem med drugim pravi:

Italijanski narod je prelil mnogo krvi in je mnogo pretrpel, ko se je boril za svojo svobodo in neodvisnost. Ti dve besedi pomenita osvobojenje Italije od drugih in ustvarjanje nezavisnosti od političnega, gospodarskega, vojaškega, kulturnega in psihološkega vpliva. Če se neodvisnost razume v tem smislu, potem Italija ni bila neodvisna, ker je morala še naprej ostati odvisna od Londona in Pariza, čeprav se je borila v svetovni vojni in pripomogla, da so vojno dobili drugi. Zaradi tega sta Anglija iin Francija hoteli Italijo z versaillesko pogodbo imeti še naprej pod svojim varstvom in se nista ozirali na upravičene italijanske zahteve. Zaradi tega sta bili proti fašistični revoluciji, ki je italjanski narod osvobodila od zapadnega vpliva. List pravi, da je v angleških letakih pisalo, da Italija danes ni svobodna in neodvisna država. Obenem z letaki pa so Angleži metali bombe. Letaki so bili neumnost, toda ta beseda ni neumnost. Na žalost Italija ni svobodna in neodvisna, če se to razume tako, da je neodvisnost in svoboda Italije v okviru angleškega imperializma.

Prednosti, ki jih ima nemško letalstvo pri napadih na Anglijo

Berlin, 18. avg. DNB: Kakor poroča DNB, se je dalo od vojaške strani izvedeti zelo zanimive podatke o Angliji v zvezi z vojno. Iz teh podatkov se vidi, da je Nemčija v mnogo ugodnejšem položaju kakor Anglija, ker je zemljepisna lega Anglije zelo neugodna in sicer iz teh razlogov:

1. Nemška letala so zelo blizu krajev, iz katerih se vrstijo napadi na Anglijo, tako da nemška letala zmečejo vedno več bomb kakor pa angleška.

2. Anglija je v neposredni bližini operativne baze nemškega letalstva, dočim je Nemčija večinoma izven vojnih operacij.

3. Anglija ima zelo otežkočeno poročevalsko pomorsko službo.

4. Eskadrile nemških letal lahko delujejo v mnogo večjem prostoru kakor angleška.

5. Dočim Anglija uporablja za bombardiranje samo svoja najboljša letala, Nemčija pa v svojih napadih proti Angliji lahko uporablja vse vrste svojih letal in imajo nemška letala mnogo krajšo pot.

6. Angleška letala so izpostavljena stalnemu bombardiranju nemških letal.

Italija grozi Grčiji z represalijami

Rim, 18. avgusta. Napetost med Italijo in Grčijo, ki je iz dneva v dan večja, je prišla do izraza tudi v rimskem časopisju, ki piše, da bo rimska vlada v kratkem storila potrebne korake, da se položaj z Grčijo popolnoma razčisti. Rimska vlada bo zahtevala reparacije za Albanijo. Italijanska vlada se ne more spuščati z Grčijo v pogajanja. Če grška vlada ne sprejme italijanskih zahtev, bi utegnili nastopiti težki zapletljaji. V to pa v rimskih krogih ne verujejo. Rimski časopisi pripisujejo brtanski propagandi, da prigovarja Grčiji naj ne bi popustila nasproti Italiji.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Atene, 18. avg. AA. Atenska agencija: Grški listi z velikim zadovoljstvom podčrtavajo prijateljsko stališče turškega tiska in turške vlade napram Grčiji zlasti v poslednjih dneh. To stališče je polno prirodnega prijateljstva in je najlepši dokaz nezlomljivega tovarištva med Turčijo in Grčijo. Simpatije, ki nam jih je te dni izkazal turški tisk, je treba posebej poudariti. Zvest svojemu prijateljstvu do Grčije, ki se je že prej izkazalo s spontanimi manifestacijami, turški tisk tudi sedaj ni opustil prilike in je pokazal zanimanje za vsa vprašanja, ki se tičejo grškega naroda. Vse to je pri grškem narodu naletelo na veliko odobravanje. List »Elefteron Vima« poudarja, da grška javnost z velikim zadovoljstvom spremlja članke, ker v njih vidi iskren odraz čustev turškega naroda.

Madžarski kmetijski minister v Berlinu

Budimpešta, 18. avg. Danes popoldne je odpotoval v Nemčijo madžarski kmetijski minister grof Teleki na uraden obisk. Kakor je znano, je madžarski minister sprejel povabilo nemškega kmetijskega ministra in se je sedaj povabilu odzval. S Telekijem je odpotovalo tudi več višjih uradnikov njegovega ministrstva. Na železniški postaji v Budimpešti je Telekija ob odhodu pozdravil nemški poslanik v Budimpešti v. Erdmansdorf z vsem poslaniškim osebjem. Madžarski minister bo prispel v Berlin v ponedeljek dopoldne ter bo takoj obiskal nemške uradne osebe.

Guverner Narodne banke odstopil

Belgrad, 18. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja je bila z ukazom kraljevih namestnikov sprejeta ostavka dr. Dragotina Protiča, guvernerja Narodne banke kraljevine Jugoslavije.

V imenu Nj. Vel. kralja je bil z ukazom kraljevih namestnikov in na predlog predsednika ministrskega sveta ter zastopnika notranjega ministra upokojen dr. Milorad Vlaskalin, pomočnik notranjega ministra.

Madrid, 18. avgusta. m. Angleži so zaplenili tri španske tovorne ladje, med njimi eno petrolejsko. To dejanje Velike Britanije je vzbudilo veliko vznemirjenje in nezadovolistvo v španski javnosti.

V torek bo govoril Churchill

London, 18. avg. Reuter: Angleški ministrski predsednik Churchill bo po poročilih političnega urednika agencije Reuter podal v torek v spodnjem domu izjavo o vojnem položaju. Podal bo poročilo o položaju v Somaliji, kakor tudi o razgovorih, ki se sedaj vodijo med Anglijo in Združenimi državami o odstopitvi pomorskih in letalskih oporišč na Zapadu. Politični urednik Reuterja pravi, da bo Churchill govoril tudi o vprašanjih, ki se tičejo preskrbe Anglije po morju. Po njegovem govoru bo v spodnjem domu debata, ki se bo zavlekla verjetno pozno v noč. Pri tej priliki bo tudi debata o odložitvi sej v spodnjem domu. V gornjem domu bo dal podobno izjavo lord Edison. Pričakujejo, da bo posegel v debato tudi lord Halifax, ki bo govoril v imenu vlade.

Dirigirano gospodarstvo v Franciji

Vichy, 18. avg. AA. Havas: Francoski minister za javna dela je dal pojasnilo o novem zakonu o začasni organizaciji industrijske proizvodnje. Poudaril je, da vsebuje novi zakon odredbe, ki urejajo sodelovanje industrijskih, trgovskih in bančnih podjetij brez razlike. Novi zakon ne ukinja dosedanjih profesijonalnih organizacij, ampak ukinja samo odvišne. Zakon prinaša mnogo novih stvari. »Mi smo do sedaj živeli v režimu svobodnega gospodarstva, zdi se pa, da sila, ki je to gospodarstvo vodila, ne obstoja več. Po vsem svetu pristopajo k načrtnemu gospodarstvu, kar ni nič novega. Gospodarstvo je bilo vedno več ali manj načrtno. Mi smo sedaj pristopili samo k temu, da gospodarstvo dirigiramo v splošno korist naroda.«

Drobne

Belgrad, 18. avgusta. m. Ob priliki obletnice smrti Ljube Davidoviča je bila prirejena v Belgradu žalna svečanost, ki so se je udeležili med drugimi tudi Milan Grol in veljaki srbske demokratske stranke. Žalne svečanosti in žalne seje SDS so bile prirejene tudi po vseh drugih srbskih mestih.

Split, 18. avgusta. Z jutranjim brzovlakom so se pripeljali v Split člani nemške delegacije, ki bo jutri začela s pogajanji za ureditev ostanka dolga bivše avstroogrske monarhije in srbskih predvojnih posojil iz l. 1895 in 1909. Ta posojila so bila emitirana v Nemčiji. Nemško delegacijo vodi ravnatelj nemške narodne banke dr. Kramer.

Tienein, 18. avg. AA. DNB: Oddelek angleških čet, ki je bil v garnizonu v Tienčinu, je danes zapustil mesto. S posebno ladjo je krenilo iz Hongkonga 172 angleških častnikov in vojakov, med katermi je tudi garda angleškega poslaništva v Pejpingu.

Washington, 18. avgusta. AA. DNB: Dosedanji ameriški poslanik v Franciji Villiam Bullit je govoril na velikem zborovanju v Philadelphiji. Posebno je poudarjal, da preti Ameriki velika nevarnost od Nemčije in Japonske, če bi bila Anglija premagana. Za to je treba, da Združene države uvedejo splošno vojno dolžnost in dajo Angliji 50 križark. Bulitt je zborovalce pozval, da naj pred parlamentom demonstrirajo in ga tako prisilijo, da stori to, kar narod hoče.

Carigrad, 18. avgusta. AA. DNB: Turški list »Sonposte« sporoča, da je turška vlada izdala dopolnilo k vojnemu zakonu, ki se zlasti nanaša na predpostopke proti zaščiti države. Na podlagi tega zakona bodo s smrtjo kaznovani vsi tisti, ki bodo v službi inozemskih oseb ali v oblasti, da bi tako olajšali gibanje sovražne vojske na turškem ozemlju. S smrtjo se bo pa kaznovalo tudi vsak poizkus. V lažjih primerih se bo obsodba glasila na 15 let trobije ali pa na dosmrtno robijo.

Vesti 19. avgusta

Tiskovni oddelek španskega zunanjega ministrstva objavlja službeno poročilo, v katerem pravi: Tisk v Manilli objavlja neresnične vesti, v katerih trdi, da namerava Španija osvojiti Filipine, ki so že stoletja spadali v panski kolonijalni imperij. Ta vest je brez podlage in je vsak demanti nepotreben.

V Gibraltarju se še naprej vrši evakuacija civilnih oseb. Kakor trdijo, mnogi nočejo zapustiti Gibraltarja. Poveljnik Gibraltarja je izdal naredbo, v kateri pravi, da bodo vse tiste osebe, ki so na seznamu označene, občutile na svoji koži posledice zakona, če mesta ne bodo zapustile.

Danes je bil v Rusiji »Dan vojnega letalstva«. Po vseh večjih garnizijah so bili pregledi letalskih sil.

V zvezi z vestmi o pogajanjih med Anglijo in Združenimi državami glede odstopitve pomorskih oporišč v Srednji Ameriki washingtonski »Ewening Star« pravi, da je ameriški vladi bilo največ do tega, da bi dobila oporišče na Trinidadu. To oporišče bi z ostalimi oporišči na Kubi in v Portoricu tvorilo strateški trikot, ki bi varoval Panamski prekop.

Po poročilih ameriškega radia sta bili torpedirani poleg švedske ladje »Hedrum« in angleške ladje »Clanfie« tudi grški ladji »Thetis« in »Nautilos«. Obe sta imeli okoli 3000 ton.

Slovaški notranji minister je sprejel predsednika madžarske manjšine v Slovaški grofa Esterhazija in se z njim razgovarjal o vprašanjih, ki se tičejo madžarske manjšine na Slovaškem.

Med Nemčijo in Italijo so bila od 12. do 17. t. m. pogajanja, ki se tičejo obeh držav. Govorilo se je največ o gospodarskih vprašanjih. Danes so bili podpisani novi sporazumi, ki sta jih podpisala italijanski ambasador Gianini in minister Clodius. Gianini je imel razgovor z Ribbentropom in Funkom. V teh razgovorih so razpravljali o vprašanjih glede tesnejših trgovskih stikov in tesnejšega gospodarskega sodelovanja v bodočnosti. Italijansko odposlanstvo je danes zvečer zapustilo Berlin.

Grška vlada se je odločila, da bo zgradila namesto potopljene križarke »Helli« novo, ki bo po tonaži večja, kakor pa je bila potopljena križarka.

Večerni bolgarski listi izražajo upanje, da bo v pogajanjih z Romunijo prišlo do trajne rešitve. Tako »Mir« poudarja, da bolgarska vlada in narod upata, da bo prišlo do pravičnega miru in rešitve, ki bo zadovoljila vse. List »Slovo« pravi, da rešitev spornih vprašanj ne bo koristila samo Bolgariji in Romuniji, ampak vsem. Zaradi tega je nujno, da na konferenci v Grajovi prevladata razum in dobra volja.

Grška vlada je sklenila odpustiti 29. avgusta letnik 1933, nakar bo poklicala pod zastavo letnik 1932. To pa zaradi tega, da se bo ta letnik primerno izvežbal, kar pa ne bo trajalo dolgo.

Japonska nacionalistična organizacija, katere predsednik je admiral Snecuga, je sklenila, da bo po vsej državi priredila velika zborovanja za potrditev resolucije admirala, ki razlaga japonsko politiko. Na teh zborovanjih bo ljudstvu razložen smisel te resolucije.

Po vesteh iz Vichyja je francoski prometni minister Pietri obiskal razne kraje nezasedene Francije, da bi ugotovil, kako bi bilo mogoče vpostaviti redni promet in kakšna javna dela bodo potrebna. Minister je izjavil, da bo treba zgraditi okoli 700 večjih mostov.

Dobro poučeni krogi v Washingtonu pravijo, da razdelitev policijskega nadzorstva v mednarodni koncesiji v Šanghaju še ni urejena. Državni podtajnik Wallace je izrazil upanje, da se bodo lokalne oblasti same sporazumele brez drugega posredovanja.

Predsednik Roosevelt je predstavnikom tiska izjavil, da bodo na ameriško-kanadski konferenci najbrž razpravljali o vprašanju varnosti ameriških držav. Konferenci bo prisostvoval predsednik kanadske vlade Mackensie. Na koncu je Roosevelt izjvil, da so odnošaji med Združenimi državami in Kanado zelo prisrčni.

Britansko letalsko ministrstvo sporoča, da so ponoči letela nad nekaterimi angleškimi kraji in nad Wallesom nemška letala.

Po vesteh agencije Havas iz Hanoja so kitajski oddelki poskušali prestopiti mejo Indokine. Ti poskusi so bili odbiti. Kakor se izve, bo zaradi tega pri kitajski vladi generala Čangkajška vložen protest.

Agencija Havas poroča iz Tunisa, da so ponoči med 15. in 16. avgustom letela nad Tunisom angleška letala, ki so metala letake. Zaradi pokvarjenega motorja se je moralo eno letalo spustiti, posadka pa je bila internirana.

V veliki papirni tovarni Burgo v bližini Commskega jezera je nastal velik požar, ki je popolnoma uničil več oddelkov tovarne. Požar je nastal, ko je v tovarni delo počivalo. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Jutri, 19. avgusta, bo vpostavljen železniški promet na Rivieri med Ventimiglio in Mantonom, ki so ga zasedle italijanske čete. Potovale bodo lahko samo osebe, ki bodo imele od italijanskih oblasti potrebno dovoljenje. Ta omejitev potovanja velja le začasno.

Španska pomorska družba »Transmediteranea« bo z 21. avgustom uvedla potniški in poštni promet med Algecirasom in Ceuto.

Japonski listi prinašajo uradno poročilo japonskega zunanjega ministrstva, ki ga je objavila agencija Domej. Po tem poročilu bodo na Japonskem in v Avstraliji imenovani novi diplomatski predstavniki obeh držav. Prvi avstralski poslanik v Tokiu bo sir John Krick Lath.

Zveza francoskih skavtskih združenj je izvršila reorganizacijo tako, da se zdaj ves francoski skavtizem združen. Za načelnika zveze francoskih skavtov je bil izbran general Lafonte, za glavnega tajnika pa Andre Besdevante.

Krasen bojevniški praznik na Brezjah

Brezje, 18. avg.

Krasno vreme je bilo danes, ko so privreli od vseh strani Slovenije naši vrli bojevniki na Brezje, da se priporočijo Materi božji, naj izprosi pri svojem Sinu mir in svobodo našemu narodu. Že v soboto je bil na Brezjah silen naval slovenskih romarjev, ki so prišli od vseh krajev.

Minister dr. Korošec med bojevniki

Naš narodni voditelj in prosvetni minister gospod dr. Korošec si je že v soboto proti večeru, ko se je vračal iz Kranja, kjer je obiskal udeležence tečaja Katoliške akcije, ogledal vrvenje množic in sedaj izvršena dela za spomenik padlim vojakom. Dr. Korošec se je pripeljal z avtomobilom na Brezje okrog 6 popoldne. Na trgu pred cerkvijo ga je pozdravil predsednik Zveze bojevnikov g. Ratej Mirko s člani glavnega odbora Zveze bojevnikov. Gospod predsednik senata in minister za prosveto je delj časa ostal v razgovoru s predstavniki bojevnikov in želel mnogo uspeha Zvezi bojevnikov. Nato se je gospod minister odpeljal naprej na Bled.

Zborovanje bojevnikov v soboto zvečer

Že v soboto zvečer se je zbralo okrog 3000 romarjev na Brezjah. Ob šestih zvečer je bila seja glavnega odbora, ob osmih zvečer pa seja širšega sveta Zveze bojevnikov, ki je obravnavala vsa pereča vprašanja, tičoča se organizacije in dela tako na kulturnem in socialnem področju ter je bila posvečena tudi vprašanju društvenega glasila »Oj Doberdob«. Začrtane so bile smernice za nadaljnje delo in sprejeti potrebni sklepi. Zveza bojevnikov šteje danes okrog 40 skupin in okrog 6000 sodelujočih članov. Članov je vsako leto manj, ker bojevniki izumirajo. Sedaj pa je bilo sklenjeno, da se za člane sprejemajo tudi dosluženi kadrovci in bo tako število članov v najkrajšem času močno naraslo.

V noči od sobote do nedelje je število romarjev z vsako uro naraščalo. Od vseh strani so se vsipali romarji peš, na kolesih, z avtomobili, z avtobusi, na vozeh. Vsi vlaki so pripeljali napolnjene vagone romarjev, tako da so bile Brezje napolnjene z romarji iz vseh slovenskih krajev.

Blagoslovitev nove postaje

Z majhno zamudo, ki ob takih prilikah skoro ne more izostati je privozil na novo postajo »Otoče—Brezje« jutranji vlak, ki je pripeljal poleg neštevilnih romarjev tudi zastopnike ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani. Na prelepo okrašeni novi postaji Otoče—Brezje so izstopili med drugimi prevzvišeni gospod knezoškof **dr. Gregorij Rožman,** ravnatelj državnih železnic v Ljubljani gosp. **inž. Rudolf Kavčič,** načelnik prometno-komercialnega oddelka g. **Franjo Podbregar, inž. Dimitrij Bartenijev,** šef sekcije za vzdržavanje proge (Jesenice), in bivši poslanec **g. Pavel Vlašič.**

Na lepo okrašeni postaji so pričakovale prvega vlaka, ki je obstal na tej postaji, šolske deklice in dečki ter številno občinstvo. Ljubka deklica je z lepimi besedami pozdravila g. knezoškofa dr. Gregorija **Rožmana,** bana dravske banovine g. dr. Marka **Natlačena,** ki se je tudi osebno udeležil slovesnosti in g. ravnatelja inž. Rudolfa **Kavčiča.** Vsem trem je izročila lepe šopke. Nato je pozdravil navzoče visoke dostojanstvenike župan občine Ovšiše, v katero spada postaja postaja Otoče—Brezje, gospod Anton **Špendov,** ki se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je bila zgrajena nova postaja, kakršne v vsej Sloveniji ne najdemo. Za g. županom je pozdravil goste rektor brezjanske cerkve g. dr. p. Hadrijan **Kokolj,** za njim pa je izpregovoril direktor državnih železnic v Ljubljani g. inž. Rudolf Kavčič, ki je podal historiat gradnje nove železniške postaje, se zahvalil vsem činiteljem, ki so pripomogli, da se je to nujno delo izvršilo in prosil g. knezoškofa, da blagoslovi novo postajo.

G. knezškof dr. Rožman je nato ob asistenci gg. brezjanskega gvardijana dr. p. Hadrijana, p. dr. Romana Tominca, župnika z Dobrave g. Kokla in škof. tajnika g. Prešerna blagoslovil novo postajo in še posebej kip Matere božje, delo mojstra Kalina, o katerem bo še posebej govora v časopisju. Po opravljenih blagoslovitvenih slovesnostih so se vsi odpeljali oziroma odšli peš do romarske cerkve na Brezjah.

Na Brezjah je pred cerkvijo pozdravil g. knezoškofa dr. Rožmana in g. bana dr. Natlačena predsednik Zveze bojevnikov g. Mirko Ratej ob navzočnosti podpredsednika Zveze bojevnikov bivšega poslanca Theuerschuha in odbornika g. Pirca Jožeta in Rudolfa Wagnerja.

Prošnja Materi božji za mir

Med tem se je na Brezjah okoli sloveče romarske cerkve zbralo na tisoče ljudi. Točno ob 10 dopoldne je pristopil k oltarju pred cerkvijo g. knezoškof dr. Gregorij Rožman in opravil daritev sv. maše. Med mašo je igrala godba iz Svetja pod vodstvom g. Franceta Dolinarja in je pel pevski zbor Zveze bojevnikov pod vodstvom g. Maksa Juvana, učitelja iz Št. Vida nad Ljubljano. Med sv. mašo je imel g. škof dr. Rožman globok verski govor, v katerem je na podlagi besed iz današnjega sv. evangelija poudaril, da moramo v prvi vrsti iskati božje kraljestvo, vse drugo nam bo pa navrženo. V svojem govoru je g. škof izvajal, da so se danes zbrali pri Materi božji na Brezjah stari bojevniki, ki so doživeli grozote vojne, prišli so pa tudi mlajši bojevniki v času ko groze vsemu svetu nove vojne strahote. Prišli so prosit Marijo, naj jim izprosi pri Bogu mir, svobodo in red, da bomo mogli v redu izpolnjevati svoje dolžnosti tako, da si zaslužimo večno življenje.

Po sv. maši je godba zaigrala žalostinko in zbor pevcev Zveze bojevnikov je zapel »Oj Doberdob«. Prevzv. g. škof je opravil ob asistenci molitve za padle bojevnike v svetovni vojni, nakar je godba iz Svetja zaigrala ponovno žalostinko.

Na Brezjah, najslovitejši slovenski božji poti, se je zbralo v soboto in nedeljo do 10.000 ljudi, med njimi bojevniki iz svetovne vojne, vdove in sirote padlih vojakov pa tudi mlajši slovenski fantje, žene in dekleta, da prosijo Marijov Pomočnico v sedanjih hudih časih, da bi izprosila pri svojem nebeškem Sinu mir, svobodo in red za naš slovenski narod.

Težka avtomobilska nesreča

Kranj, 18. avgusta.

Na cesti med Pristavo in Tržičem se je nocoj pripetila težka avtomobilska nesreča. Po cesti je privozil tovorni avtomobil, čigar lastnik je avtobusni podjetnik Kovač iz Tržiča. Avtomobil je vozil njegov šofer. Ko je pripeljal po cesti tik pred Tržičem je zdrsnil iz neznanega vzroka s ceste po bregu navzdol in pri tem z vso silo zadel v družino tkalskega mojstra iz tržiške predilnice, Jermana. Jerman je obležal z ženo in sedemletno hčerko v nezavesti ob cesti. Poklicali so takoj reševalce iz Kranja, ki so nezavestno družino brž odpeljali v ljubljansko splošno bolnišnico.

Ko so samomorilca dajali v rakev, ga je zadela kap

Maribor, 18. avgusta.

V Studencih pri Mariboru so danes imeli kar dve senzacionalni smrti. Pred dvema dnevoma je odšel od doma 56 letni občinski sluga Ludvik Majhnič in izjavil, da ga ne bodo več videli živega. Res se od takrat doma ni več prikazal. Včeraj zvečer pa se je nenadoma pojavil v neki gostilni in tam popil liter vina. V gostilni so opazili na njem znake zmedenosti. Ob enajstih zvečer je zapustil gostilno, danes zjutraj okoli pol petih pa so ga našli ia gostilniškem vrtu slonečega na mizi mrtvega. Poleg njega so našli stekleničico, na mizi pa madež neke zelene tekočine. Brškone je bil v steklenici kak strup, katerega je izpil.

Slučaj je hotel, da se je ob mrtvem truplu samomorilca poslovil od življenja tudi 42 letni mizar državnih železnic in hišni posestnik Avgust Pezdiček. Ko so namreč našli samomorilčevo truplo, so takoj poslali po rakev, da bi ga v njej odpeljali v mrtvašnico. Pri polaganju mrtveca v rakov, je pomagal tudi Pezdiček, katerega je pri tem opravilu zadela srčna kap in se je mrtev zgrodil zraven rakve.

Zadnji dan versko obnovitvenega tečaja Katoliške akcije v Kranju

Kranj, 18. avgusta.

Zjutraj ob pol 8 je daroval sv. mašo za udeležence obnovitvenega tečaja Katoliške akcije univ. prof. **dr. Alojzij Odar.** Kakor že oba dneva, so se tudi danes predavanja nadaljevala točno po sporedu. Kot prvi je govoril profesor g. **Alojzij Strupi** iz Št. Vida »O napačnem reševanju katoliške edinosti«. Predavanja se je udeležil tudi gradbeni minister **dr. Miha Krek.**

Za prof. Strupijem je predaval ravnatelj dr. **Jakob Richter** iz Maribora o temi »Brez načel nobene katoliške edinosti«.

Tretje predavanje je imel mariborski vladika **dr. Ivan Tomažič,** ki je v svojem referatu »Kaj nam je storiti«, podal smernice za bodoče delo. Poudaril je na koncu svojega, skoro uro trajajočega govora, da bomo zmagali le, če bomo več važnosti polagali na molitev in samozatajevanje. izrazil je željo, da bi na večjih krajih v Sloveniji ustanovili nekake posvetovalne krožke, na katerih bi v medsebojni razpravi udeleženci razčistili dvomljiva vprašanja.

Po razpravi o dopoldanskih predavanjih je popoldne predaval kanonik **dr. Alojzij Zupan** »O papežu — temelju katoliške edinosti«. Za njim pa je govoril **dr. Jože Basaj o temi** »Da bomo zopet eno.«

Vsem današnjim predavanjem, ki so bila vsebinsko bogata in miselno globoka, so tečajniki z velikim zanimanjem sledili. S predavanjem dr. Joža Basaja je bila vrsta govorov na versko obnovitvenem tečaju gotova. Zvečer so akademiki in teologi imeli svoj družaben večer v prostorih hotela Stara pošta.

Jutri bodo imeli akademiki še svoj posebni »akademski dan«.

Mater nezakonskega otroka so iskali

Maribor, 18. avgusta.

Dne 19. aprila je k delavčevi ženi Antoniji Rumeževi v Sp. Dobravi prišla neka nepoznana ženska, ki se je izdajala za Marijo Zupan iz Maribora. Pravila je, da je poročena in da je zaposlena kot snažilka vagonskih šip na koroški postaji. V naročju je imela 2 meseca starega otroka ženskega spola. Prosila je Rumeževo, naj vzame otroka v rejo, ker da sama zaradi zaposlenosti nima časa, da bi se bavila z otrokovo vzgojo. Obe ženski sta se pogodili za 300 din oskrbnine. Ženska se je obvezala, da bo takoj naslednji dan prinesla oskrbnino za prvi mesec. Ker pa ženska tega dne in tudi naslednje dni ni prišla, jo je pričela Rumeževa v Mariboru iskati. Naposled je v neki gostilni izvedela da je nek poštni uslužbenec boter temu otroku. Preko tega se ji je posrečilo izslediti tudi mater, o kateri je sedaj dognala, da je nezakonska. Je to 25 letna strežnica Ana Gašperič iz Maribora. Gašperičevo je policija zaslišala. Izjavila je, da je otroka izročila Rumeževi zato, ker je živela v veliki bedi in ni imela sredstev za preskrbo otroka. Nezakonski oče je nek posestnik v Ponikvi, proti kateremu razprava pri skrbstvenem sodišču še ni končana.

Maribor

Navodilo. Mlinom in trgovcem na veliko se bodo odobravale za čas, dokler se ne urede cene mlevskim izdelkom s posebno uredbo pri prodaji mlevskih izdelkov tudi višje prodajne cene, kakor so določene po odločbi Urada za kontrolo cen z dne 8. maja 1940, št. 617, če predložijo in utemeljijo višje prodajne cene skladno predpisom čl. 2. Uredbe o kontroli cen kralj. banski upravi, referatu za kontrolo cen.

Prijavam o določitvi prodajne cene je prilagati v prepisih, overovljenih od pisarne referata za kontrolo cen ali pa od pristojne občine dokazila o nabavni ceni, vplačanih transportnih stroških, javnih davščinah kakor tudi frankirano kuverto za obvestilo o odobritvi višje prodajne cene, opremljeno z naslovom tvrdke. — Ban. uprava.

Iz veže so mu ukradli kolo. Mesarski mojster Vinko Priš je prijavil policiji, da mu je nekdo iz veže odpeljal 600 din vredno kolo.

Ljubljanski dogodki čez nedeljo

Mirna, nekoliko hladna noč je privedla lep, sončen, od časa do časa rahlo vetroven dan. Že zgodaj zjutraj je kazalo, da bo današnja nedelja prav pripravna za kopanje. Pozneje, v visokem dopoldnevu, je postalo celo toliko soparno da so se nekateri že bali nevihte. Vendar je veter pregnal oblake, ki so se začeli zbirati z veliko naglico. Ves dan je ostal lep in prijeten, in tisti, ki so se odpravili ven, na izlete, so se vračali z lepimi urami izredno zadovoljni na domove.

Prijetna avgustovska nedelja

Že včeraj popoldne so se iz Ljubljane podale velike množice tistih ljudi, ki jim o prazničnih dneh nikoli ne diši ostajati med mestnimi zidovi; zdi se jim, da se tam ne morejo prav spočiti in da se tudi ne morejo iznebiti dolgega časa. Zato se redno, tudi če vreme ne obeta najboljšega, podajajo ven iz mesta in se vračajo šele v nedeljo z večernimi vlaki.

V soboto pa je bilo vreme za izlete kakor nalašč pripravno. In zato so se Ljubljančani tudi v mnogo večjem številu kakor običajno podali z doma večina seveda — zdaj ko je sezona za »hribe« — na vlake, ki vozijo proti goram. Tako so bili prav dobro zasedeni — do zadnjih večernih — vsi »Gorenjci« in »Kamničani«. To nedeljo se oskrbniki naših gorskih koč, ki se sicer letos med tednom, pa tudi drugače, kaj radi hudujejo nad slabim obiskom, prav gotovo niso mogli pritoževati. Celi roji »hribovcev« in »hribovk« so se že v soboto popoldne, še bolj pa danes zjutraj, vsipali proti kolodvoru. Vreme jim je bilo naklonjeno, zato so lahko popolnoma po načrtu izvedli svoje ture in obredli toliko koč, kolikor so jih našli ob poti. Prav lep izkupiček so gotovo pustili domačinom.

Tisti, ki bi se bili radi kopali, danes niso preveč prišli na svoj račun. Dan je bil razmeroma skoraj hladan, če vzamemo vpoštev, da smo zdaj še vedno v takoimenovanih »pasjih dneh«, ko bi vendar morala biti vročina največja. Okrog poldneva, in tudi še pozneje, do nekako treh popoldne, so nagajali oblaki ki so vsako toliko prekrivali sonce. Pozneje se je dvignil veter, ki je tudi nagajal, kolikor je le mogel. Kopalci se sicer niso mogli ujeziti in priti v slabo voljo, vendar pa se tudi niso počutili tako dobro kakor drugekrati, ko je vse popoldne pripekalo vroče sonce.

Kdor ni šel na gore, kdor se ni odpravil kopat ali na krajše nedeljske popoldanske izlete, je šel na podutiške dirke, katere si je prišel ogledat osebno Nj. Vel. kralj Peter. Dovolj stvari, ki so prijetno razburjale živce je bilo tam videti in čas je minil tako naglo, da se ljudje skoraj kar niso mogli znajti, ko je bila prireditev končana. S prijetnim, kratkim popoldnevom zadovoljni so se vračali v mesto, polni dojmov, ki so prožili debato za debato in komentar za komentarjem.

Kdor pa ni nikamor šel, se je pa podal na gasilsko tombolo na Vič — ali pa si je po svoje krajšal čas v mestu. Pa tudi tem, ki so postopali okrog po mestu, je dan minul tako, da se nad njim zvečer niso mogli pritoževati. Vse v vsem — bila je prijetna avgustovska nedelja.

Dva karambola, dve nesreči

Že ob osmih zjutraj so bili reševalci klicani v Zgornjo Šiško. Tam so pridno vozili dirkači, ki so trenirali za popoldansko prireditev. Nesreča pa je hotela, da se je neki motorist pri treningu s svojim vozilom zaletel v Ivano Maroltovo, ki stanuje na Bitenčevi cesti št. 3 v Dravljah. Marolotova se je peljala s kolesom, ko je pridrvel motorist, jo z vozilom omovsnil in prekucnil. Dobila je poškodbe na glavi.

Pri lekarnarju Ustarju uslužbena, v Tavčarjevi ulici št. 15 bivajoča slučkinja Tonja Marija je danes doživela nesrečo na Brezovici. S kolesom se je peljala, pa se je vanjo zaletel pred cerkvijo, prav pri znani gostilni »Mravljek« neki neprevidni avtomobilist. Pri karambolu je dobila težje poškodbe. Še vedno leži v nezavesti, tako da je upravičena domneva, da je dobila pretres možganov.

Drobne novice iz Celja

Vlomi v Savinjski dolini.

Zadnje čase zopet prihajajo poročila o številnih vlomih v Savinjski dolini. V Mozirju je bilo izvršenih več tatvin, storilcem pa še niso na sledu. Pred dnevi so neznani zlikovci vlomili ponoči v trgovino Jelen Matilde v Lokah pri Št. Jurju ob Taboru. Storilcev je bilo najbrže več. S pomočjo smrekovih hlodov, ki so jih ukradli pri Jelenovih, so iztrgali železne drogove na oknu, razbili šipo in odnesli več kilogramov žgane in surove kave, sladkor, tobak, v vrednosti okrog 1500 dinarjev. Pod oknom so bile vidne ženske pete, po čemer sodijo, da so bile s storilci ženske, najbrže ciganke. Isto noč so skušali vlomiti v trgovino Veber Rafaela v Ojstriški vasi. Okrog 3. zjutraj so se priplazili pod okno in že pričeli s svojim delom. Ropot pa so slišali domači in storilce pregnali. Nek moški je zgubil čevlje. Po preiskavah sodijo, da so storilci cigani, ki se klatijo zadnje dni po dolini.

Obiranje hmelja v Savinjski dolini

se je v nekaterih krajih včeraj že pričelo, splošno obiranje pa se bo pričelo šele v torek. Hmelj se je zadnje dni lepo popravil in dobro kaže. Letos bodo Savinjčani pridelali okrog 25.000 stotov hmelja. Po vsej dolini so že številne obiralke iz vseh krajev Slovenije, mnoge pa so prihajale še včeraj.

Truplo Veliča Save so reševalci prinesli v Solčavo.

V včerajšnjem »Slovencu« smo poročali o samomoru 30letnega prokurista Velič Sava iz Zagreba, katerega je neka izletniška skupina našla zastrupljenega v neki kotanji pod vrhom Ojstrice. V soboto je šla na Ojstrico reševalna skupina in prinesla truplo pokojnega v Solčavo. Solčavani so zaradi ponavljajočih takih dogodkov nevoljni, saj sta bila lani v tej fari kar dva taka žalostna primera nesrečne ljubezni. Ljudje pravijo, da naj ne hodiju tujci onečaščat naših planin, ker za taka dejanja res niso primerne.

Ob 2.100 din ga je spravil.

Prav pošteno je nasedel v Štorah pri Celju ključavničar v železarni v Štorah Hribernik Karel. K njemu je prišel strojni ključavničar v delavnicah državne železnice Satler Ivan iz Zagreba in ga pregovarjal, da zapusti službo v Štorah in gre v državno. Hribernik je bil pripravljen, Satler pa je zahteval od njega, da mu da 2100 din, češ jih rabi za podkupnino nekega uradnika, ki bo preskrbel službo. Hribernik je dolgo čakal na službo, seveda zastonj. Satler se je ponovno pojavil pri Hribernику pred kratkim in ga ponovno nagovarjal, naj mu posodi 2000 din. To se je Hriberniku čudno zdelo in je prošnjo odbil, sam pa ugotovil, da je Satler izvabil od njega denar z namenom, da si ga sam pridrži. Satlerja so izročili sodišču.

Celjski šahovski turnir

Celje, 18. avgusta.

Včeraj je prispelo na turnir mnogo šahistov iz Belgrada in Zagreba, ki bodo ostali tu nekaj dni. Med njimi je tudi mojster Bora Tot iz Belgrada, prihod pa je najavil za danes tudi naš internacionalec dr. P. Trifunovič. Tako bodo v Celju te dni z Nedeljkovičem in Lešnikom kar štirje mojstri. G. Mario Bondi, industrialec in podpredsednik Zagrebškega šahovskega kluba, ki je tudi prišel v Celje, je poklonil za turnir dve specialni nagradi, in sicer eno za najlepšo partijo v turnirju v znesku 200 din in 300 din za tistega nagrajenca, ki bo dosegel proti nagrajencem najboljši rezultat. Ti dve nagradi bosta borbo igralcev še bolj poživili.

Prekinjene partije VI. in VII. kola so se igrale v soboto popoldne. **Šorli,** ki je v VI. kolu v doljeni poziciji spregledal v časovni stiski celo trdnjavo, je v nadaljevanju kljub različnim poskusom moral kloniti. Ta njegova prva ničla bo borbo za prvo mesto napravila zanimivejšo, ker so nekateri njegovi rivali dobili trohico upanja. — **Popoviča** k nadaljevanju popolnoma izgubljene partije z **Majstorovičem** ni bilo in je bil kontumaciran. — **Berner** je imel v prekinjeni partiji s **Pavlovičem** tri kmete proti trdnjavi. Pavlovič se je fino branil in partija je bila remis. — **Medan** je imel ob prekinitvi svoje partije z **Gottliebom** kmeta več in boljšo pozicijo, a je kuvertiral slabo potezo, tako da je izgubil dva kmeta in dal v časovni stiski še skakača za kmeta. Igro sta ponovno prekinila, a se je pozneje Medan brez nadaljevanja vdal.

V soboto zvečer so igrali do 12 ponoči VIII. kolo turnirja. Partije postajajo bolj napete, vznemirljive in na sporedu so že tudi presenečenja. Za senzacijo tega kola je poskrbel **Grašer,** ki je do zdaj zabeležil samo pol točke, v tem kolu pa je dobil partijo proti **Gottliebu.** — **Šorli** je kot črni svojega nasprotnika **Žuka,** ki je igral Collejev sistem, dobesedno pregazil in Žuk se je v 26. potezi predal. — **Jerman** in **Pavlovič** sta igrala angleško otvoritev. Po različnih rohadah je nastala divja igra, kjer je Pavlovič spregledal trdnjavo in se vdal. — **Šiška** se je branil proti **Mišuri** z Grünfeldovo obrambo damskega gambita. Mišura je v otvoritvi vlekel daminega lovca na g5, nakar je dobil Šiška kmeta. Pozneje je žrtvoval Šiška še figuro ter dobil še enega kmeta. Po izmenjavi figur je Mišura partijo predal. — V francoski partiji **Medan - Savič** je žrtvoval Medan v 10. potezi skakača na f7, da bi tako dobil močan napad. Toda napad se je razblinil v nič. Savič je obdržal figuro in Medan je zaigral na pretnjo večnega šaha, kar je pa Savič z lepim manevrom odvrnil ter postavil nasprotnika pred mat. — **Drašič** in **Popovič** sta igrala dunajski začetek. Popovič je ujel na daminem krilu lovca, katerega je zato Drašič predčasno žrtvoval na f7 in pričel z močnim napadom na črnega kralja. Popovič je napad odbil in v dobrem nadaljevanju nasprotnika matiral. — Ostale tri partije so bile prekinjene. **Majstorovič** se je branil proti **Šubariču** z damino-indijski obrambo. V srednji igri je v boljši poziciji zgubil kmeta in ima Šubarič dobre izglede na zmago. — **Šmigovc** je igral kot črni proti **Mareku** svojo varianto damino-indijske obrambe damskega gambita in prišel do male prednosti, katero je do prekinitve obdržal in ima v nadaljevanju lepe šance. — Ti dve prekinjeni partiji se danes nista nadaljevali, ker so bile na vrsti partije iz prejšnjih kol, pač p se je igrala iz tega kola prekinjena partija **Berner-Mlinar.** Partija je bila ponovno prekinjena v dobljeni poziciji za Bernerja. — V prekinjeni partiji **Marek-Drašić** iz VI. kola, kjer je imel damo za trdnjavo in lahko figuro, je moral danes Drašič vrniti damo in zaradi grožnje mata še kvaliteto ter je partijo moral predati. — V nadaljevanju prekinjene partije **Majstorovič-Žuk** je prišlo do neprijetnega spora. Majstorovič je imel v končnici z dvema kmetoma več gladko dobljeno igro. Žuk mu je napadel damo in Majstorovič je hotel napisati svojo potezo, a je pri tem z roko podrl svojega kralja ter ga postavil na polje, kjer prej ni bil. Žuk je to smatral kot izvršeno potezo in je ponudil nasprotniku remis. Majstorovič je to odbil in je vložil proti odločbi turnirskega vodje g. Fajsa, ki je rekel, da se mora smatrati postavitev kralja na napačno polje ali tudi na pravo za greško, pritožbo na turnirski odbor, ki bo o tem definitivno odločil.

Popoldne ob 3 se je začelo deveto kolo šahovskega turnirja. Nekateri igralci so se že potrudili, da bi dobili novo razpisano lepotno nagrado. Kot prvi par sta nastopila **Pavlovič : Mišura.** Pavlovič ni igral kraljevega gambita kot navadno, ker ga je danes presenetil nasprotnik s siciljanko. **Šmigovec : Dragič.** Šmigovec je kot beli pričel z napadom. Žrtvoval je celo damo in v 27. potezi prisilil nasprotnika k predaji. **Jerman : Mlinar.** Po 21. potezi sta se igralca odločila za remis. Sledil je par **Marek : Gottlieb.** Marek je prišel v prednost in takoj prodrl v središče. Pri naslednjem paru Medanu in Šiški pa je bila partija prekinjena.

Grašer : Savič. Grašer je spregledal že v začetku kmeta proti Saviču. Savič je s trdnjavama pritiskal na »e« liniji in padel je še drugi kmet. Partija je bila prekinjena v dobljeni poziciji za Saviča. — V sicilijanski igri **Majstorovič : Berner** je prišel beli kmalu do lepe pozicije in bi mogel začeti z odločilnim napadom. Kot soliden in pozicijski igralec pa tega ni storil. Zato je Berner začel z močnim napadom na damskem krilu, kjer je bil beli kralj. Majstorovič je moral dati kvaliteto in ima izgubljeno pozicijo. — Danes sta se v igri srečala najresnejša kandidata za naslov novega nacionalnega mojstra, **Šorli** in **Šubarič.** Šorli je začel z d4, Šubarič pa se je branil z Laskerjevo varianto. Šorli je nasprotnika kmalu nadigral ter začel z napadom. V kombinaciji pa je zamenjal dve potezi in Šubariču se je posrečilo rešiti se iz izgubljene pozicije. Po izmenjavi figur je nastala končnica in bo partija verjetno remis. — **Žuk** je sprejel proti **Popoviču** damskega kmeta V sredi igre je prišel Popovič v prednost in ima v končnici kljub neenakima lovcema s kmetom več upanja na zmago.

Jutri je prost dan in bodo dopoldne igralci odigrali prekinjene partije iz prejšnjih kol.

Stanje po IX. kolu: Jerman 6,5; Šorli, Šubarič 5.5 (2); Berner 5 (2); Šiška 5 (1); Gottlieb 5; Šmigovec 4.5 (1) itd.

Od tu in tam

Vsa javnost pričakuje za prihodnje dni, da bodo objavljene temeljite preosnove našega gospodarskega in socialnega življenja, o katerih se je vlada že posvetovala in jih v glavnem že izdelala. K temu vprašanju se je po dolgem molku oglasil tudi predsednik demokratske stranke Milan Grol in izjavil, da po njegovem mnenju ne gre posnemati tujih vzorov v celoti, temveč je treba najti posebno obliko reform, ki bodo ustrezale tako sedanjemu političnemu stanju v Evropi, kakor tudi posebnim razmeram, ki vladajo pri nas. Po Grolovem mnenju ne bi bile za kmečko državo, kakor je Jugoslavija, take reforme, kakršne so izvedle naše večje sosede, povrh vsega pa v naši državi tudi ni povsod enakega čustvovanja. Vsaka nova reforma naj upošteva vedno celoto in ne posamezne interese. Grol je mnenja, da bo srbski narod znal žrtvovati vse tisto, kar se od njega zahteva, vendar je treba pred ljudstvom opravičiti nove ukrepe tako, da bo ljudstvo zares prepričano, da je preosnova v korist tako države kakor tudi njega samega.

Za dokončno preureditev naše države se zavzema zagrebški list »Obzor«, ki meni, da je zdaj še čas, in sicer pravi čas, da se z ustanovitvijo hrvaške banovine započeto preurejanje države dokonča v tem smislu, da bodo tudi Slovenci, Srbi ter Bosanci in Hercegovci dobili tisto, kar jim pripada, namreč svoje avtonomne enote. List je mnenja, da je ni ovire na tej poti in da noben izgovor ne drži, češ da so razmere okrog nas take, da preureditve države ne dovoljujejo v sedanjem trenutku. Na polpoti se ne sme ostati, temveč je treba narediti, da bodo končno urejeni in postavljeni na zdravo osnovo odnosi med Slovenci, Hrvati in Srbi. V urejenem stanju bo lažje izvesti in uveljaviti vse reforme, ki jih vlada mora spričo sedanjega položaja v Evropi izpeljati.

Pravosodni minister dr. Lazar Marković je izjavil v Bijelini, da misli vlada najeti veliko notranje posojilo, s katerim bo začela izvajati velika javna dela. Vlada misli v prvi vrsti na vas in bi se večina javnih del namenila v prvi vrsti gospodarskemu dvigu podeželja. Minister je rekel tudi to, da bo vlada v nekaj dneh to vprašanje rešila skupaj z ostalimi preosnovami, ki jih ima na programu.

Francoski poslanik v Belgradu Brugere se je oni dan poslovil od Belgrada ker ga je francoska vlada odpoklicala in na njegovo mesto postavila dosedanjega francoskega poslanika na Švedskem Magra. Za odhod je francoska kolonija v Belgradu priredila odhajajočemu poslaniku Brugerju odhodnico, pri kateri je bilo izrečenih več zdravic. Poslanik Brugere bo v kratkem odpotoval v Francijo.

Konoplja je letos dobro obrodila. Večinoma jo sejejo v Vojvodini in Sremu, ker imajo rodovitne zemlje dosti in razpolago. Ko so se pridelovalci konoplje nedavno zbrali v Novem Sadu, so ugotovili, da je bila letina precej dobra, pridelek pa ponekod zelo odličen. Okrog 60.000 hektarjev zemlje je bilo posejane s konoplje. Odračunali so vso domačo porabo in ugotovili, da bo z lanskim ostankom moglo biti pripravljenih okrog 3500 vagonov konoplje za izvoz v tujino. Zaradi tega so pridelovalci storili vse potrebne korake, da bo vlada pravočasno uredila vprašanje izvoza. Sedanja cena konoplje je po 20 do 31 din za kilogram.

Ureditev žitnega trga v naši državi povzroča vladi še vedno dosti skrbi. Kakor so po eni strani potrošniki zadovoljni, da je bila cena pšenici omejena, tako pa se na drugi strani pridelovalci žita in mlinarji v žitorodnih krajih branijo prodajati žito in moko in s tem hoté povzročajo pomanjkanje žita v pasivnih krajih, ki so bili zmerom navezani na dovoz iz žitorodnih krajev države. Tako tožijo v vardarski banovini, da zmanjkuje moke in žita. Ravnateljstvo za prehrano je poslalo tjakaj takoj 45 vagonov žita, obenem pa je urad za nadzorstvo nad cenami odredil, da se ne smejo povišati cene črne moke, pač pa se sme podražiti le bela moka. Sedaj pa zopet pravijo mlinarji tam doli, da ne bodo mogli več mleti, ker jim po eni strani manjka žita, po drugi strani pa se jim mletev ne izplača spričo nizkih cen moke. Če ne bo vlada dovolila, da se podraži tudi črna moka, bodo mlinarji nehali z mletvijo.

Osrednja organizacija vseh vojvodinskih gospodarskih organizacij se še vedno huduje nad bansko oblastjo v Zagrebu zaradi tega, ker noče umakniti prepovedi, po kateri se drva ne smejo izvažati v kraje izven področja hrvaške banovine. Vojvodinski gospodarstveniki zahtevajo, da banska oblast ukine prepoved in da dovoli, da se Vojvodina oskrbi z lesom iz hrvaškega ozemlja. Vojvodinci so hudi, ker je banska oblast utemeljila svojo prepoved s tem, ker vojvodinski žitni trgovci nočejo prodati večjih količin žita za hrvaške pasivne kraje. Vojvodinci zvito odgovarjajo, češ da ni nikjer žita preveč in da se tudi v vojvodinskih mestih samih čuti pomanjkanje moke in žita. Vsakdo pa ve, da so v Vojvodini navzlic slabši letini pridelali dosti žita, katerega ne bodo mogli niti polovico porabiti zase. Verjetno se zdi, da hoče banska oblast v Zagrebu s svojim nastopom pri drvah narediti pritisk na vojvodinske žitne trgovce, da bodo nehali skrivati žitne zaloge iz namena, da bi na ta način izsilili podražitev žita, par pa bi najbolj zadelo pasivne in ravne kraje v vsej državi.

Po 41 letih, ko že ni nihče več mislil nanjo, se je oglasila živa in zdrava muslimanka Fata Omanović, zaradi katere je pred 41 leti nastalo revolucionarno gibanje med hercegovskimi muslimani proti avstrijskim oblastem. Fata je bila nekega dne l. 1899. brez sledi izginila. Isto noč je izginil brez sledi tudi neki policaj musliman po veri. Vsi muslimani so bili tedaj prepričani, da je Fato nekdo odpeljal, jo dal prisilno pokrstiti in jo odvedel neznanokam. Takoj so se začeli tedaj muslimanski veljaki posvetovati o tem, kako bi pri oblasteh dosegli, da bi se spoštovala njihova verska avtonomija in zanaprej preprečili podobni primeri prisilnega krsta muslimanskih otrok. Poslali so k vladarju Francu Jožefu na Dunaj posebno odposlanstvo, ki je prosilo, naj se tajnost okrog izginotja Fate reši in muslimanom zagotovi neovirano življenje po njihovi veri. Navzlic vsemu temu Fate le niso našli, od cesarjevih obljub pa tudi ni bilo nič. Nato so se začeli muslimani upirati. Nastalo je takoimenovano Džabičevo gibanje. Avstrijske oblasti so upornike zatrle in jih je več našlo smrt. Po 41 letih pa se je nepričakovano oglasila svoji sestri Fata Omanović, živa in zdrava. Prosila je svojega brata in sestro, naj jo obiščeta v Ljubljani, kjer živi pod imenom Darinka Prijatelj. Omanovičevi so bili veseli, da se jim je sestra oglasila, muslimanska javnost v Mostarju pa je prepričana da se bo sedaj pojasnila skrivnost Fatinega izginotja. Tako se bo pojasnilo tudi ozadje dogodka, ki je tako hudo razburil hercegovske in bosanske muslimane in jih nagnal v upor proti avstrijskim oblastem.

Beseda h gradnji žitnih skladišč v Sloveniji

Ptuj, 17. avg.

Zadnje dni smo večkrat brali v našem dnevnem časopisju, da si je država postavila nalogo zgraditi v vseh pasivnih krajih naše države žitna skladišča, kamor bo spravljala rezervno hrano, namenjeno za oskrbo prebivalstva. Slišali smo celo, da bodo taka skladišča imela kapaciteto do 50 vagonov, da bodo postavljena po mestih s sedežem okrajnega načelstva in da jih bo zgrajenih v vsej državi do 90. Celo do konca septembra bi morala biti dograjena, da bi se v oktobru vanje lahko spravljalo žito. — To bo pa res pri nas Slovencih zgraditev v rekordnem času, če pomislimo, koliko časa je vedno treba, da se sploh kaka stvar začne in naredi!

Akcijo za zgraditev teh skladišč vodi in financira pri nas »Diporis«, ki je na novo ustanovljen pri poljedelskem ministrstvu (to je direkcija za proučevanje in organizacijo poljedelstva v svrho prehrane prebivalstva). Po njegovem načrtu naj bi se v Sloveniji zgradilo šest skladišč za žito in to: v brežiškem, krškem, šmarskem, celjskem, novomeškem in kočevskem okrogu.

Zelo lepo in vsega priznanja vredno je dejstvo, da so najvišje državne oblasti prevzele v današnjih težkih časih tako pomembno akcijo v svoje roke, saj je res ta stvar že prepotrebna, posebno še v pasivnih krajih, vendar moramo spet resnici na ljubo ugotoviti, da se ta akcija po omenjenem načrtu nikakor ne bo rešila zadovoljivo in pravično (vsaj v Sloveniji ne!), kakor je bila mogoče zamišljena. Res, da se nikoli ne more vsem prav ustreči, vendar tu bo »padel skozi« — kakor pravimo — del najpotrebnejših, celo precejšen del najpotrebnejših.

Nihče ne bo dvomil, da je skoraj ves predel Slovenskih goric, Pohorje in Kozjak, vse Haloze in Prekmurje pasiven, vsaj kar se žita tiče. To je dognano že s statistiko. Če imate skoraj ob vsej severni meji, to je v Slovenskih goricah, največ takih družin, ki jim že kmalu po Novem letu zmanjka kruha, potem si sliko bede in stisko zlahka predstavljate. Že otroci haloškega kočarja, ki nima toliko svoje zemlje, da bi si pripravil dovolj kruha, stradajo skoraj osem do devet mesecev na leto, potem te razmere dovolj glasno govorijo, da bi tudi v tem izredno močno pasivnem predelu naše lepe Slovenije bilo ne samo dobro, ampak celo dolžnost oblasti postaviti žitno skladišče. Če se bo še draginja dvigala in bo pomanjkanje živil še raslo, kaj bo potem s tem prebivalstvom, če že do zdaj ni moglo izhajati? Kdo mu bo tedaj priskočil na pomoč. Saj vidimo, da zadnja leta celo edinega pridelka teh krajev — vina — ne more spraviti v promet in v denar, kakor bi to zaslužilo.

Sicer se pa čudimo, da država prav danes gradi taka skladišča, ki jo veljajo precej denarja, kljub temu, da ima na vseh straneh zaradi mednarodnega razrvanega stanja povečane izdatke! Saj bi bila mogla, mogoče celo morala, v vseh dvajsetih letih obstoja prav tako ali celo postopoma leto za letom pomagati v naših najbolj pasivnih krajih! Če bi se bilo napravilo vsako leto nekaj, bi danes lahko z manjšimi stroški šli skozi, s kopico izkušenj pa v današnjih časih pridno izboljševali in popravljali, ne da šele vse iz tal gradimo.

Še na eno stvar bi radi opozorili: Za obmejni predel Slovenskih goric, in prav tako za Haloze, kjer se razvija, kakor vemo, neprestano živahna propaganda, ki gotovo naši narodni skupnosti ni v prid, bi bilo treba prav posebno dobro poskrbeti. Gospodarsko in finančno te predele dvigniti, se pravi, poživiti njihovo narodno zavest in okrepiti moč in odpor proti valovom vsake propagande.

Mi sicer točno ne vemo, kdo je kriv, da za Slovenske gorice in Haloze ne bo zgrajeno niti eno tako žitno skladišče, čeprav so dani vsi pogoji — velika pasivnost, revščina, dobre prometne zveze. Vse to pa se lahko še popravi. Saj je rečeno, da bo teh skladišč zgrajenih v državi do 90, to se pravi, na vsako banovino jih pride po deset. Ali si Slovenija, ki je pretežno vsa pasivna, ne bi zaslužila vsaj osem skladišč, če že ne vseh desetih ne more dobiti? Vsaj dvoje bi jih še po vsej pravici lahko dobili: eno v ptujskem, drugo pa v mariborskem okraju! Predvsem v okolici Ptuja bi bilo tako skladišče umestno in nujno potrebno, odkoder ni predaleč niti v Haloze niti v Slovenske gorice, kamor vodijo še precej dobre prometne zveze. Pri Ptuju, blizu mesta, so na razpolago tudi trije veliki mlini, kar je pri takem skladišču tudi nujno potrebno.

Našim narodnostno in tuji propagandi ogroženim krajem, poleg tega pa izredno kruha potrebnim, bi bilo to v veliko pomoč. Od vsega pa bi imeli mi vsi skupaj največje koristi.

Opozorili smo na vso stvar še ob pravem času, preden bi se utegnilo zgoditi, da bi se merodajni faktorji zdramili šele po odbitju dvanajste ure.

Vlomilske tolpe strahujejo deželo

V avgustu je bilo že 45 večjih vlomov in tatvin - Pokradeno je bilo za okoli 200.000 din gotovine in raznega blaga

Ljubljana, 18. avgusta.

Vlomilska in tatinska golazen se je sedaj v lepem in sončnem avgustu spravila na kmete in nadleguje najrazličnejše kraje tako, da imajo vsi ljudje pred mnogimi potepuhi, ki so poklicni tatovi, pravi strah in trepet. Nekatere prav nevarne rokovnjaške tipe se je posrečilo varnostnim organom spraviti na varno. Dnevni tisk je v tem mesecu zaznamoval že mnogo večjih vlomov in tatvin. Navadno uzmoviči odnašajo prav čeden plen in so male tatvine redke. Rokomavhi stikajo posebno za denarjem, zlatnino in drugimi dragocenostmi, v skrajnem primeru, ko jih tare stiska, segajo tudi po jestvinah in drugem blagu.

Seveda je za enkrat prav natančen pregled o vseh vlomih in tatvinah, izvršenih v prvi polovici tega meseca, še nemogoč, pač pa so bili zbrani nekateri najvažnejši podatki o vlomih, ko je šlo za škode nad 1000 din in celo za prav čedne desettisočake. V avgustu je bilo na deželi po najrazličnenjših krajih zaznamovanih kar 45 večjih vlomov, pri katerih je tolpam padel v roke plen v vrednosti okoli 200.000 din.

O nekaterih podeželskih vlomih smo že na kratko poročali. Mnogo tatvin je bilo izvršenih posebno v kamniški okolici, dalje okoli Škofje Loke, Celja, Maribora in po Dolenjskem. Po hribih okoli Litije se sedaj klati posebne vrste rokovnjač, ki se ga ljudje zelo boje, ker je pravi hrust, zagorelega obraza, orlovskega nosu. Prav čedno je oblečen. Hodi po hribih in prenočuje na samotah. Izvršil je že več vlomov. Sedaj ga orožniki preganjajo zaradi suma, da je vlomil pri neki posestnici v Cateški gori ter ji odnesel nekaj zlatnine v vrednosti 1061 din. Pred praznikom ponoči so neznani vlomilci skušali vlomiti najprej v župnišče v Komendi, kjer so bili prepodeni, nato so se zatekli skrivaj v veletrgovino Mejač v Komendi, kjer so se spravili na veliko Wertheimovo blagajno. S svinjsko nogo so začeli rezati železo v obliki trikota, kakor znajo to le strokovnjaki-svedrovci. Do zaželjenega plena, bila je notri lepa vsota, niso prišli, ker so jih domači prej prepodili.

Tudi v Ljubljani je bilo v prvi polovici tega meseca zaznamovanih več manjših in večjih tatvin. Kronist je naštel, da je bilo do 15. avgusta izvršenih 46 raznih tatvin za vrednost 66.000 din. — Pokradenih je bilo mnogo koles, pa tudi drugih stvari. Prav drzni so bili kolesarski tatovi, ki so ponoči 10. avgusta prišli v garažo dramske igralke Marije Vere, v njeno vilo ob Poti na Rožnik št. 1. Iz garaže so odpeljali 4 dobra in lepa kolesa v vrednosti 5500 din.

Za veliko tatvino kolekov v trafiki na Tyrševi cesti je še vedno zanimanje. Policija je najprej aretirala nekega inozemca, ki je bil osumljen, da je baš kritično uro zvečer kupoval v trafiki nemško revijo »Die Woche«. Aretirani inozemec je dokazal svoj alibi in je bil kmalu nato izpuščen, ker je bilo dognano, da ni sodeloval pri tatvini. Pač pa se je sedaj policiji deloma posrečilo točno ugotoviti osebne in druge podatke nekega pustolovca, ki pride kot storilec pri tej tatvini v poštev.

Omenili smo že, da so tatvine bukovih drv po gozdovih kaj pogoste. Tatovi prihajajo v gozdove kar s tovornimi avtomobili, nakladajo drva in jih odvažajo v Ljubljano. Velike tatvine drv so bile izvršene pri Višnji gori in kmalu nato v litijskih gozdovih.

Kakor med vojno, ko je bila stiska za živež na vrhuncu, tako so se sedaj v teh viharnih časih začele množiti tatvine poljskih pridelkov v ljubljanski okolici. Poljski tatovi se najraje sedaj spravljajo na krompir, pa tudi fižol so že začeli krasti. Veliko krompirja so tatovi pokradli posestniku Jožetu Černetu v Zgornji Šiški. Z njive so mu odnesli ponoči do 500 kg krompirja v vrednosti 625 din.

Bencin je v Ljubljani dobro iskano tekoče gorivo. Ni čuda, da tudi tatovi posvečajo bencinu posebno pozornost. Iz garaže direkcije drž. železnic na Resljevi cesti, kakor to javlja »Policijski dnevnik«, so tatovi odpeljali 3 pločevinaste kante bencina po 4 kg in 1 kanto olja po 4 kg težko. Železniška uprava trpi do 450 din škode. Gradbenemu podjetju Just Gabrijelčič, ki gradi strojni oddelek tehnične fakultete na Mirju, so tatovi odnesli 90 m dolg gumijast kabel za napeljavo elektrike v vrednosti 2000 din.

Policijska kronika drugače na današnjo nedeljo ne zaznamuje nikakih tatvin in tudi ne drugih dogodkov.

Zopet prostovoljna smrt na železniških tračnicah

Maribor, 18. avgusta.

Iz Pragerskega je prišlo v Maribor sporočilo o samomoru, ki ga je izvršil upokojeni železničar 62 letni Josip Reitmajer, rojen na Moravskem, pristojen pa v Črešnjevec.

Pragerski orožniki so dobili telefonično obvestilo, da leži na tračnicah med Pragerskim in Slov. Bistrico truplo neznaega moškega. Orožniška patrulja je odšla takoj na kraj najdbe. Poveljnik orožniške postaje je takoj prepoznal truplo in ugotovil identiteto. Glava je bila od trupla povsem odrezana in je takoj bilo jasno, da gre za samoumor, ne pa za nesrečo ali zločin.

Orožniška poizvedovanja so ugotovila, da je pokojnik že dalj časa izjavljal, da si bo vzel življenje in sicer zato, ker mu je umrla žena, na katero je bil zelo navezan. Na dan samoumora so Reitmajerja še videli na ženinem grobu, potem pa je odšel na železniško progo, kjer ga je pri pripravah za samomor opazoval neki 12 letni pastir, ki je izpovedal, kako je Reitmajer na tračnicah klečal in čakal vlaka, ki mu je pretrgal nit življenja.

Pri pokojnem Reitmajerju so našli železniško legitimacijo in 110 din gotovine. Legitimacijo so izročili železniški oblasti, denar pa pokojnikovemu sinu, ki živi v Starem logu v občini Črešnjevec. Truplo so pokopali na črešnjevskem pokopališču.

Na naslov cestne uprave

Celje, 17. avgusta.

Ponedeljski listi so kar polni prometnih nesreč in sicer nedeljo za nedeljo. Če bo šlo tako naprej, so bedo pošteni vozniki začeli kmalu izogibati naših krajev, v kolikor se jih že ne izogibajo zaradi slabih cest. Pa pri tem ne moremo drugega, kakor izgovarjati se, da ni denarja. Glede nesreč smo pa krivi sami: mnogo je kriva nepazljivost, mnogo tudi kljubovalnost pešcev in voznikov, največ pa posebna nagajivost cestarjev oziroma voznikov gramoza. Le poglejte si komaj pred tedni navožene kupe gramoza! Preko vseh so že izpeljane kolesnice. To pomeni, da je cesta tam preozka, da je treba torej najti za gramoz primernejši prostor. Pa ga navadno ni niti težko najti nekaj metrov naprej ali nazaj. Klasičen primer vidimo pri odcepu, ki pelje do Vrbe na Gorenjskem. Tam leži kup gramoza, da se ne moreš z vozilom zapeljati po tej, sicer dobri cesti v Vrbo... Drugod so napravili posebna mesta poleg ceste za gramoz, a gramoza tam nikoli ne razkladajo, kajti na teh banovinskih cestah ima cestar svoj travnik, ki mu je pridejan kot deputat. Čim več trave na cestišču se pomandra, tem večja je njegova škoda. Zato mora kup gramoza kar na sredo ceste, pa če prav zato nevarnost za promet še tako velika!... Skratka: banovina naj opozori cestne odbore, da pokličejo na odgovor tiste organe, ki so krivi, da se nahajajo kupi gramoza na nepravih mestih. Res je, da s tem še ne bodo ponehale vse nesreče. Toda nervoznost vozačev bo manjša in tako tudi manj nesreč. Sicer pa je tudi vsa javnost upravičena zahtevati, da se ukrene nekaj proti samovolji cestarjev in tako vsaj v mejah možnosti izboljša promet na cestah. Dobro bi tudi bilo, da bi interesenti opozorili cestne odbore na dejanske primere in zahtevali, da se zadeva uredi.

Kmetijstvu moramo posvečati vso pozornost, posebno v Sloveniji, ki je glede prehrane pasivna dežela. Z intenzivno propagando moramo širiti racionalizacijo kmetijskih obratov. Prilika za tako propagando se nudi zlasti med jesenskim Ljubljanskim velesejmom od 31. avgusta do 9. septembra, ki bi si ga naj zato ogledal vsak naš kmečki gospodar, saj bo tamkaj velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

Ljubljana

Koledar

Ponedeljek, 19. avg.: Ludvik Tol.
Torek, 20. avg.: Bernard.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Šelenburgova ul. 7.

Dentistična zbornica, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7, ima telefonsko številko 37-07.

Na državni trgovski akademiji v Ljubljani bodo popravni izpiti in dopolnilni izpiti za sprejem v I. ozir. III. razred 27., 28. in 29. avgusta pos poredu, ki je objavljen na razglasni deski. Prijave za vpis v I. razred sprejema ravnateljstvo od 22. do 29. avgusta med 9. in 12. uro. Vpis dijakov (-inj) v vse štiri razrede se bo vršil 2., 3. in 4. septembra 1940.

Pouk vseh orkestrskih instrumentov je vpeljan na šoli Glasbene matice ljubljanske. Na ta pouk opozarjamo tudi člane različnih naših godb izven Ljubljane, da se izpopolnijo na svojem instrumentu in dobijo tudi potrdilo o tem potem. Novo šolsko leto na šoli Glasbene matice se bo začelo v začetku septembra. Vsa pojasnila daje pismeno in ustmeno pisarna Glasbene matice.

Izlet na Krvavec priredi Slovensko planinsko društvo, osrednje društvo v Ljubljani, v nedeljo, dne 1. septembra t. l. V tem času je najprikladnejši izlet v ta gorski predel. Iz Ljubljane bo odpeljal v nedeljo ob 6 zjutraj poseben avtobus izpred evangeljske cerkve na Gosposvetski cesti. Peljal bo do Sangrada pri Cerkljah, ki je najprikladnejše izhodišče za vzpon na Krvavec, skozi Stiško vas mimo Sv. Ambroža in dalje čez Križko planino do doma na Krvavcu, ki stoji na razgledni točki na višini 1700 metrov. Izletniki bodo imeli 6 ur časa za bivanje na Krvavcu ali za izlete v okolico Krvavca. Ob 19 bo odpeljal avtobus izletnike nazaj v Ljubljano, kamor prispejo ob 20. Prijave sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4, I. Voznina za člane SPD znaša le 18 Din. Planinci, hitite s prijavami, da dobite svoj sedež v avtobusu!

Foto-amaterjem razvija, kopira in povečava Foto-atelje: Mancini — Ljubljana — Vič.

Bolničarski oddelek R. K. v Ljubljani priredi 8. septembra t. l. enodnevni izlet na Sušak. Vsi, ki bi se želeli udeležiti tega izleta, naj se javijo najkasneje do sobote, 24. t. m. od 18 do 20 v sobi Stari trg 19. Voznina zelo znižana.

Lep in živ bo jesenski Ljubljanski velesejem od 31. avgusta do 9. septembra. Na sejmišču je začelo že vreti, že se pripravljata industrija in obrt, da dasta najširši javnosti vpogled v svoje snovanje in delovanje. Razstavljala bo strojna in kovinska industrija, fina mehanika, radio, elektrotehnika, razsvetljava in kurjava, bicikli, vozovi in šport, poljedelski stroji in orodje, mlini, lesna industrija, pletarstvo, igrače, tekstilna industrija in konfekcija, čipkarstvo, usnje in konfekcija, papir in pisarniške potrebščine, kemična industrija, fotografija, živilska industrija, stavbarstvo, glasbila, steklo, porcelan, keramika, bižuterija in različne tehnične, kemične in druge novosti. Posebne razstave bodo: pohištvo in stanovanjska oprema, mala obrt, perutnina, golobi in kunci, cvetje in zelenjava, zobna tehnika, naša vsakdanja prehrana, obramba pred napadi iz zraka, likovna umetnost, razstava motornih in brezmotornih letal ter modelov, turizem. Dne 8. septembra bo tekmovanje harmonikarjev. Šolska vodstva opozarjamo, da naj si z mladino ogledajo to prireditev.

»Le počasi!« je zadnjič v nekem dnevniku vzkliknil mestnim inženirjem pisec kratke notice s hudo pritožbo proti počasnosti pri utrjevanju Erjavčeve ceste. Mestni inženirji so pa tega strokovnjaka že tudi zavrnili z »Le počasi z ironijo!«. Kakor namreč pisec očita inženirjem, da bodo najbrž dosegli rekord v počasnem tlakovanju tako gotovo sam ne bo dosegel rekorda s strokovnim znanjem. Morda narobe, ker še ne ve, da je penetracija cest mogoča samo v popolnoma suhem in toplem vremenu, vsi se pa pritožujemo na nekdanje deževje. Erjavčevo cesto namreč utrjujejo s penetracijo s katranom, ki ga je izdelala mestna plinarna v Mostah. Utrditi je treba 2100 kv. metrov vozišča in, ker je imela cesta slabo ilovnato podlago, jo je bilo treba na več krajih utrditi s po 30 do 40 cm debelo plastjo lomljenega kamna. Tudi to utrjevanje je zavleklo delo, ki je bilo itak preračunano na mesec dni. Cestišče je sedaj dvakrat pobrizgano s katranom, vendar se je pa valjanje ceste zakasnilo, ker nagaja vreme. Še enkrat moramo opozoriti, da je utrjevanje cest s penetracijo mogoče samo v toplem in popolnoma suhem vremenu. Upamo, da bo cesta še ta teden zvaljana in odprta za promet. Strokovnjaki pa tudi vedo, da bo čez mesec ali dva cesta še enkrat pobrizgana z domačim katranom, ko jo bo promet popolnoma utrdil. Na isti način je bila utrjena tudi igriška ulica.

Radio

Program radio Ljubljana

Ponedeljek, 19. avg.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi in poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Odmevi iz Poljske (plošče) — 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Opold. koncert Radij. orkestra — 14 Poročila — 19 Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura: Jezik starosrbskih povelj in naš južni dialekt (dr. M. Pavlovič) — 19.40 Objave — 20.10 Ljudsko zdravje v Sloveniji: Alkoholizem (dr. Ivo Pirc) — 20.30 Koncertni večer. Sodelujejo ga. F. Brandl-Jevdjenijević (violina solo) in Radij. orkester. Dirigent D. M. Šijanec — 22 Napovedi in poročila — 22.15 Prenos plesne glasbe iz rest. vrta »Zvezda«.

Torek, 20. avg.: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi in poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Citraši in šramli (plošče) — 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Opold. koncert. Sodeluje: Ivan Deržaj in Radij. orkester — 14 Poročila — 19 Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura: Predavanje Štaba pokrajinske zračne obrambe 19.40 Objave — 20 Gospodar. pregled (Drago Potočnik) — 20.10 Kako se bomo znebili tujk (prof. Etbin Bojc) — 20.30 Pester spored. Sodeluje gdč. Tea Lovrenčevič, prof. M. Lipovšek (spremljava) in Radij. orkester — 22 Napovedi in poročila — 22.15 Pisana [illegible]

Kralj Peter II. je prisostvoval motornim dirkam v Podutiku

Lepo uspele dirke v Podutiku

Ljubljana, 18. avg.

Ob najlepšem poletnem popoldnevu je agilna motosekcija ljubljanskega Hermesa priredila že tretjo svojo motodirko na podutiški progi. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel ljubljanski župan dr. Jure Adlešič. Proga je napol gorskega, napol cestnega značaja, saj se poleg ravninskega dela vzpenja od Dolnic na vrh podutiškega klanca in odtod nazdol precej strmo do nekdanjega Dukičevega kamnoloma. In vprav zaradi te kombinacije zahteva vožnja od vsakega dirkača vso spretnost in zmožnost. Za tekmovalce je bilo razpisanih tudi deset krasnih nagrad, za katere so se danes spoprijeli tisti, ki kaj pomenijo na ropotajočih »konjičkih« Vsa dirka je mnogo pridobila na privlačnosti z dejstvom, da dirkači niso startali posamezno, ampak v skupinah, pa tudi za občinstvo je bila zaradi tega vožnja mnogo zanimivejša..

Točno ob treh popoldne je pred meščansko šolo dospel Nj. Vel. kralj Peter II. s kneževičema Aleksandrom in Jurijem ter s spremstvom. Mnogoštevilno občinstvo je kralja navdušeno pozdravilo, funkcionarji Hermesa pa so mu razložili, kako bo dirka potekala. Nj. Vel. kralj je v imenu prireditelja pozdravil odvetnik dr. Miloš Stare, tehnična pojasnila pa je dajal kralju g. Rupena, načelnik tehnične komisije. Nato je zasedel častno tribuno in neštetokrat slikal razne prizore današnje dirke. Zelo se je zanimal za potek tekme tudi kneževič Aleksander. Dobri dve uri so visoki gostje ostali na tribuni in z zanimanjem sledili dirkam. — Mestnega župana ljubljanskega je zastopal inspektor Wester, železniško ravnateljstvo pa poddirektor g. Hojs. Major Muslovič pa je zastopal komandanta divizije Dragoslava Stefanoviča.

V naslednjih šestih kategorijah so se danes spoprijeli slovenski motociklisti: 100 ccm, 350 ccm, nad 350 ccm turni, do 200 ccm turni, do 350 ccm sportni in končno do 350 ccm turni.

Za prvo skupino se je prijavilo šest tekmovalcev. Ti so za današnjo vožnjo pokazali, kaj vse more doseči dirkač na takem »brenclju«, samo če povsem obvlada svoje vozilo. Ogorčena je bila predvsem borba v kategoriji 350 ccm športnih motorjev, kjer so se spoprijeli naši najboljši asi: Breznik, Šiška in Trampuš. Veliko smolo je pri tem imel Ilirijan Janko Šiška, ki mu je v zadnjem krogu odpovedal motor. V tej kotegoriji je imel Breznik Dušan, skoraj bi rekli, srečo, kajti tudi drugemu njegovemu konkurentu, Trampužu, je v poslednjem krogu odpovedal motor, tako da si je prav za prav brez prave konkurence osvojil prvo mesto.

Rezultati današnjih dirk so:

100 ccm (startalo šest dirkačev): 1. Šimenc Hinko (Hermes) DKW, 15:12.2 pet. sek.; 2. Mrak V. (Hermes) DKW, 15:45; 3. Ažman A. (Herm.) DKW.

350 ccm sportni (sedem dirkačev): 1. Breznik D. (Avtoklub Lj.) DKW, 25:16 1 pet. sek.; 2. Trampuž E. (Hermes) DJS, 25:48 2 pet. sek.; 3. Bajec M. (Gorenjski motoklub) BMW, 26:27 3 pet. sek.

Ta kategorija bi morala biti kot zadnja, vendar pa so jo na željo kralja postavili kot drugo točko današnjega programa.

Nad 350 ccm turni (šest dirkačev): 1. Puhar (Herm.) Puch, 20:04 1 pet. sek.; 2. Pleško (Herm.) DMW, 20:54 2 pet. sek.; 3. Matko (Novo mesto) Puch, 22:12 2 pet. sek.

Do 200 ccm turni (startalo sedem dirkačev): 1. Podberšček (Hermes) Puch, 14:08 2 pet. sek; 2. Derganc (Herm.) DKW, 15:21 2 pet..; 3. Trampuž E. (Hermes) Ardie, 16:02 2 pet. sek.

Do 350 ccm sportni (šest dirkačev): 1. Breznik (Avtoklub Lj.) 19:02 2 pet. sek.; 2. Puhar F. (Hermes) Puch, 19:42; 3. Inglič Pavle (I. GMK) NSU, 20:33 1 pet. sek.

Do 350 ccm turni (pet dirkačev): 1. Puhar Fr. (Herm.) 13:01; 2. Križman A. (Novo mesto) Puch, 13:52 4 pet. sek.; 3. Pleško (Hermes) 14:56.

Po prvi točki si je Nj. Vel kralj Peter II. z zanimanjem ogledal dirkalno progo. Pred odhodom mu je Šuflajeva Mirjana izročila lep šopek rož, za katere se je kralj ljubeznivo zahvalil. Pred odhodom so Nj. Vel. hralju predstavili vse dotedanje zmagovalce v posameznih kategorijah, s katerimi se je prisrčno rokoval. Med navdušenim vzklikanjem se je Nj. Vel. kralj Peter odpeljal.

Rezultati so bili objavljeni in darila razdeljena zmagovalcem ob 8 zvečer v restavraciji Šestice. Organizacija dirke je bila vzorna. Red so vzdrževali stražniki n gojenci orožniške šole v Ljubljani.

Telovadne tekme ZFO so pokazale izurjenost naših fantov

Ljubljana, 18. avgusta.

Četrte telovadne tekme je izvedla Zveza fantovskih odsekov v dneh 17. in 18. avgusta na ljubljanskem stadionu. Krasno vreme, ki je bilo oba dneva kot nalašč za tekme, je razpoloženje tekmovalcev še bolj dvignilo. Sicer na letošnjih tekmah ni bilo tolikšne udeležbe kakor prejšnja leta, a je kljub temu vladal med vsemi vrstami in posamezniki pravi borbeni duh, pravo razpoloženje za plemenite tekme, katere prireja ZFO že četrto leto. Da ni bilo letos take udeležbe, pa sta dva vzroka: Prvič so bile pripuščene samo one vrste in oni posamezniki, ki so na tekmah podrejenih edinic dosegli določene uspehe, drugič pa je mnogo načelnikov in vaditeljev fantovskih odsekov ZFO pri vojakih, da je tekom zadnjih mesecev tudi tehnično delo malce zastalo. Toda fantje kljub temu niso izgubili poguma za tekme in so se podali v borbo, četudi so letos razmere manj ugodne kakor prejšnja leta.

Napredek od celjskih tekem dalje

Kdor je gledal prve tekme ZFO v Celju leta 1937 in one, ki jih je priredila ZFO letos na ljubljanskem stadionu, se ni mogel načuditi velikemu napredku, ki ga je dosegla ta mladinska organizacija v tej kratki dobi. Neprostovoljni odmor, ki so ga morali naši fantje tekom dolge šestletne dobe preživljati v brezdelju in pod preganjanjem je močno škodoval naši mladinski organizaciji. Toda danes lahko trdimo, da smo v tehničnem pogledu t. j. na telovadnem in športnem polju že na isti stopnji kakor nekoč v orlovski organizaciji. Mlade fantovske sile so na mogočnem poletu, ki nam obeta še mnogo napredka in mnogo uspehov na telovadnem in športnem polju.

V splošnem se lahko reče to-le: Skoraj vse vrste in posamezniki so se

za tekme dobro pripravili

Odlikovale so se tudi mladčevske vrste s svojimi lepimi vajami s prapori. Mladi borci, ki še mnogo obetajo. Majhne neenotnosti, ki jih je bilo opaziti tupatam, niso dosti motile. Tudi na orodju so bile nekatere vrste, zlasti ona iz Radovljice in iz Škofovih zavodov, prav dobro pripravljene. Mladci deseteroboinjki so se nam predstavili s prav lepimi stvarmi, zlasti je ugajal mladi Grmek s svojo edinstveno gimnastično vajo na tleh.

Našim najboljšim so pa manjkali nekateri prvovrstni telovadci (Varšek, Janež, Jezeršek, Frankič). Eni so prišli komaj od vojakov, drugi so še v vojaški službi, nekaj je pa blesiranih (Janež). Pokazali so nam lepe stvari in lepo so napredovali, toda zadnji dan popoldne pri poljubnih vajah se je močno poznala vsem utrujenost, kajti izvedel je vsak po šest vaj na vsakem orodju poleg skoka čez konja, proste vaje in lahke atletike. Drugič bo treba tekmovanje omejiti, da bo vsakdo lahko pokazal res svoje prave sposobnostič Sicer pa, kakor rečeno, so napravili več kakor je marsikdo pričakoval.

V naslednjem prinašamo še rezultate, ki so jih dosegle vrste, oziroma posamezniki pri letošnjih telovadnih tekmah ZFO.

Podrobni rezultati tekem

A. Tekme članskih vrst: I. Nižji oddelek: 1. FO Radovljica 783.70 točk, 2. FO Št. Vid-zavodi 767.20, 3. FO Dob 765.65, 4. FO Ljubljana-Rokodelski dom 757.40, 5. FO Ljubljana-Moste 747.50, 6 FO Zagorje ob Savi 737.95 točk. — II. Srednji oddelek: 1. FO Št. Vid-zavodi 969.98 točk.

B. Tekme mladčevskih vrst: 1. FO Št. Vid-zavodi 782.40 točk, 2. FO Dol 691.75, 3. FO Groblje 671.75,

Posamezniki v nižjem oddelku članov:

1. Pečnik Mirko FO Radovljica, 135.50 točk, 2. Novak Janez, FO LJubljana-Moste, 133.10, 3. Levičar Stane, FO Ljubljana-Rokod. dom, 133.05, 4. Štrukelj Miha, FO Dob, 133.00, 5. Ravnik Lrdvik, FO Radovljica, 132.75 6. Ogrinc Ludvik, FO Ljubljana-Rokod. dom, 132.35.

Posamezniki v srednj. odd. članov:

1. Dolinar Zvonko, FO Št. Vid-zavodi, 171.25 točk, 2. Albrecht Franc, FO Št. Vid-zavodi, 166.08, 3. Rigler Franc, Št. Vid-zavodi 165, 5. Konjar Jaka, Št. Vid-zavodi, 157, 6. Herman Rado, FO LjubljanaMoste, 156.

Posamezniki v višjem oddelku:

1. Peršin Franc, FO Ježica, 201.75 točk, 2. Žele Pavle, FO Celje, 172.40.

Dvanajsteroboj članov

1. Natlačen Fric, FO. Jesenice, 303.56 točk, 2. Železnik Franc, FO, Jesenice, 266.70, 3. Hercig Ivan, FO Celje 266.25, 4. Kermavner Franc, FO Kranj, 259.85, 5. Kokot Slavko, FO Celje, 245.68, 6. Vidmar Milan, FO Jesenice, 243.11 točk.

Deseteroboj članov

1. Natlačen Fric FO Jesenice, 263.56 točk, 2. Železnik Franc, FO Jesenice, 239.20, 3. Hercig Ivan, FO Celje, 233.50, 5. Vidmar Milan, FO Jesenice, 212.36, 6. Kokot Slavko, FO Celje, 206.28.

Desetoroboj mladcev

1. Burja Tone FO Št. Vid-zavodi, 188 točk, 2. Mravlje Vinko FO Brezovica, 176, 3. Šegula Pavel, FO Kranj, 171.20, 4. Grmek Franc, FO Kranj, 152.75.

Mladci posamezniki v vrstah:

1. Vršaj Egidij, Št. Vid-zavodi, 135.50, 2. Krajnik Franc, FO Št Vid-zavodi, 132.75, 3. Škele Jože, Št. Vid-zavodi, 132.35, 4. Cerovšek Jože, Št. Vid-zavodi, 130.05, 5. Hribar Jože, 127.85, 6. Hribar Jože, FO Dob, 125.30 točk.

Tekme starejših članov (nad 38 let):

1. Jeriha Nace, FO D. M. v Polju, 153.96 točk.

Po tekmah so se zbrali vsi tekmovalci na stadionski tribuni, kjer se je načelnik br. Krmavner zahvalil vsem za njihov trud in požrtvovalnost, nakar je predsednik vadniškega zbora br. Hvale razglasil izdi tekem ter razdelil posameznim zmagovalnim vrstam posameznikom darila, plakete in diplome.

Prvak v dvanajstero- in deseteroboju br. Fric Natlačen si je za stalno osvojil pokala g. ministra dr. A. Korošca in g. bana dr. M. Natlačena, ker ju je osvojil že v tretjič Senior Jeriha si je drugič osvojil prehodni pokal mariborskega župana g. dr. Juvana. Mladec Burja si je za stalno osvojil pokal tvrd. Mozetič, ker si ga je tretjič priboril. FO Radovljice si je v nižjem oddelku prvič priboril prehodni pokal g. župana dr. Adlešiča, FO Št. Vid (zavod) si je za stalno osvojil v srednjem oddelku pokal g. miinstra dr. Kreka, ker ga je že tretjič osvojil, vrsta mladcev FO Št. Vid (zavod) si je drugič osvojila darilo tvrd. Alpine iz Ljubljane.

Nato je bilo zaključeno letošnje tekmovanje, ki je kljub težkim razmeram prav lepo uspelo.

SK Ljubljana : SK Šparta (Zagreb) 4 : 2

Današnjo nedeljo je slovenski ligaš izkoristil za pripraven trening. Po zagrebškem Uskoku si je odtam dobil za to priliko novega partnerja, prvaka zagrebškega prvega razreda, SK Šparto. Ker je bila nedelja zelo lepa, se je na igrišču zbralo kaj malo gledalcev, saj si je po zadnjem 0:0 z Uskokom marsikdo dejal, da je bolje, če gre na sprehod kakor pa gledat slovenske nogometaše pri njihovem delu. Kdor pa je tako mislil in tudi tako naredil, topot ni imel prav. Ljubljana je danes zaigrala prav dobro — in ko se novi napadalni kvintet nekoliko bolj uigra ter spozna med seboj, in ko dobi potreben stik s halflinijo — bomo spet dobili klub, ki nas bo prav lepo in z uspehom zastopal ne samo proti drugim slovenskim ligaškim klubom ampak tudi proti gostom od drugod, proti klubom z zvenečimi imeni.

Sodniku Mehletu sta se nekoliko po peti uri javili moštvi v naslednjih postavah: SK Šparta: Šmigoc, Novosel, Čurlin, Komericki, Duković, Hamin, Marton, Kurtanjek, Kapusta, Doležal, Bokor. **SK Ljubljana:** Mikuž, Ceglar, Bertoncelj, Pupo, Šercer, Puterle, Presinger, Lah, Vovk, Smole, Pelicon.

Gostje so skraja kazali, da bodo predstavljali prav resnega nasprotnika, toda te iluzije so se kmalu razblinile. Če bi se ljubljanski napad že nekoliko boljše poznal med seboj predvsem v zaključnih akcijah pred golom, potem bi gostje danes odšli iz Ljubljane poražen iz najmanj še enkrat višjim rezultatom v svojo škodo. Absolutno boljša igra Ljubljane v polju daje povsem upravičeno upati, da se moštvo nahaja na najboljši poti do končne »rekonvalescence«. Rutinirani Lah in dva nadarjena novinca, Smole ter Pelicon, so prinesli v prvo vrsto živahnost, ki smo jo že dolgo časa pogrešali. Na desnem krilu je spretni Presinger, v sredi pa Vovk, ki ima mnogo dobrih idej, dela pa mnogo počasneje kakor misli. Pupo se zazdaj še ni docela vživel v vlogo desnega halfa, Šercer je priden, dasi ne reagira tako dobro kakor je njegov sedanji naslednik na stranskem halfu, Puterle pa se obeta razviti v prav dobrega halfa. Obramba je solidna kakor že od nekdaj, vratar pa tudi obeta najboljše.

Gostje, ki so nastopili z nekaterimi »kanoni« (Novosel, Čurlin, Doležal, Bohor — same znane »marke«) so dokazali, da igrajo tipičen »prvorazreden« nogomet, ambicijozen, dovolj tehnično podkovan, vendar brez velikopoteznosti, ki odlikuje »boljša« moštva. Napad v celem ni izvedel niti ene akcije, pri kateri bi bili udeleženi vsi člani kvinteta na nujen način. Juniorski vratar petnajstletni Šmigor, pa je bil brez dvoma najboljši na igrišču ter ima vse šanse, da se sčasoma razvije v vratarja izjemnega razreda.

Prvi gol je v 6′ zabil za goste Marton (1:0), izenačil je Lah v 9′ (1:1), Presinger pa je v 23 min. postavil 2:1 za Ljubljano. V 8 min. drugega polčasa je nato izenačil Doležal (2:2). Smole je v 16 min. postavil 3:2, Lah pa je zabil zadnji gol (4:2) v 31 minuti. Sodil je dobro g. Mehle.

Važna seja Hrvatske športne sloge

Zagreb, 18. avg. Nocoj ob 20 je bila seja Hrvatske športne sloge, ki je sklepala o aktualnih športnih vprašanjih. Največje važnosti je bilo vprašanje nadaljevanja pogajanj med SSSS:SSZ.

Športne tekme delavcev KID

Posebne športne ocene za včerajšnjo in dadanašnjo prireditev ne bomo podajali. Poudarjamo le, da je včerajšnja ian današnja športna prireditev po številu sodelujočih pokazala, da jeseniško delavstvo svoj prosti čas in denar ne zapravlja po gostilnah in ob pijači. Ob resnem in sistematičnem delu bodo jeseniški delavci pokazali vuhunske atletske rezultate, kakor so jih če pokazali v smučarskem športu. Led je prebit! Zanimanje med delavstvom in gledalci za atletski šport je vedno večje. Delo neutrudnih športnih delavcev pri KID bo rodilo in mora roditi uspeh, ker je postavljeno na trdne in pravilne temelje. Pa tudi gledalcem ta panoga športa vedno bolj ugaja, dasi je tako kot povsod, da nogomet pritegne še vedno največ ljudi. Zato je tudi za današnji nastop Bate iz Borovega vladalo še prav posebno zanimanje. Mislimo pa, da se kmalu utegne to razmerje tudi izpremeniti.

Tehnični rezultati tekem so bili:

Juniorji. — Triskok (nastopilo šest tekmovalcev): 1. Thuma Ivan (Vaj. šola) 11.08 m; 2. Bertoncelj Jože (Vaj. šola) 10.77 m; 3. Božič Joško (Stroj. odd.) 10.58 m.

Težka kategorija (trije tekmovalci): 1. Potočnik Alojz (Strojni odd.) 251.53 kg; 2. Bertoncelj Jože (Vaj. šola) 216.95 kg, 3. Knaflič 209.35 kg.

Srednja kategorija (pet tekmovalcev): 1. Žvan Jože (Žel. odd.) 298.95 kg; 2. Žvan Alojzij (Mart.) 286.75 kg; 3. Praček Ciril (Mezd. ur.) 235.95 kg; 4. Kunčič Leop. (Žična valj.) 225.95 kg; 5. Žvan Anton (Žična valj.) 225.15 kg.

Seniorji: 1500 m (nastopilo 19 tekmovalcev): 1. Kvas Jakob (Plavž) 4:30 7 des.; 2. Stana Roman (Cev.) 4:33 4 des.; 3. Benedičič Mirko (Javk. I) 4:38 9 des.; 4. Zupan St. (Kašta) 4:35 1 des.

Ženske. — Skok v daljino (nastopilo 14 tekmovalk): 1. Pribovšek Anča (Stroj. odd) 4.36 m; 2. Lapajne Jožica (Glav. pis.) 3.87 m; 3. Kržišnik Julija (Opek.) 3.79 m; 4. Čemažar Ivica (Jevk. I) 3.66 m.

Juniorji. — Tek na 100 m (nastopilo osem tekmovalcev): 1. Prevc Peter (Vaj. šola) 12.7 sek.; 2. Bertoncelj Jože (Vaj. šola) 12.7 sek., za prva; 3. Vister Marjan (Vaj. šola) 12.8 sek.; 4. Thuma Ivan (Vaj šola) 13.00 sek.

Seniorji. — 800 m: 1. Pohar Avg. (Ekonomat) 2:09 7 des.; 2. Kvas Jaka (Plavž) 2:12; 3. Beneditič Mirko (Javk.) 2:18.

Seniorji. — Met kopja (nastopilo 14 tekmovalcev): 1. Praček Ciril (Mezd. ur.) 44.19 m; 2. Grošelj Ant. (Žič. valj.) 44.03 m; 3. Majnik Maks (Strojni odd.) 43.20 m; 4. Mitrovič Panto (Stroj. oddelek) 41.25 m.

Ženske. — Tek na 60 m (nastopilo 14 tekmovalk): Finale: 1. Pribovšek Anica (Strojni odd.) 9 sek.; 2. Ogrinc Lojzka (Mart.) 9.2; 3. Malej Zora (Žel. odd.) 9.4; 4. Kržišnik Jul. (Opek.) 9.6; 5. Torkar Stanka (Mezd. ur.) 9.9.

Met diska (nastopilo devet tekmovalk): 1. Torkar Stanka (Mezd. ur.) 26.15 m; 2. Malej Zora (Žel. odd.) 25.81 m; 3. Pribovšek Anica (Stroj. odd.) 24.27 m; 4. Torkar Danica (Stroj. odd.) 22.19 m.

Vlečenje vrvi (nasvtopilo 16 moštev). Zmagalo je moštvo Žične valjarne pred moštvom Martinarne.

Odbojka: Plamen, Kropa : reprezentanci tovarn Jesenice in Javornik. Zmagalo je moštvo Plamena iz Krope.

SK Ljubljana : SK Šparta (Zagreb) 4 : 2

ISSK Maribor : SK Celje 5 : 0 (2 : 0)

Hašk : Gradjanski 1 : 1

Železničar (Zagreb) : Slavija (Varaždin) 2 : 1

Bask : SSK 3 : 0

Jedinstvo : Žak 1 : 0

Vojvodina : Jugoslavija 2 : 0

Jugoslavija : Bata 2 : 2

BSK : Gradjanski (Skoplje) 5 : 0

Konjske dirke in concours hippique v Mariboru

Kljub temu, da je današnji spored obsegal enajst točk, so dirke potekle brezhibno

Maribor, 18. avgusta.

Tudi današnji drugi dan kasaških dirk na dirkališču v Teznem je privabil nekaj tisoč gledalcev. Vreme je bilo lepo in to je tudi glavni vzrok, da so ljudje v tako velikem številu prišli na dirke. Pa tudi spored je bil precej obilen. Med udeleženci smo opazili okr. glavarja g. Šiško kot zastopnika bana, poveljnika vojnega okrožja polkovnika Markulja, garnizionarja Maslača, predsednika centrale kasaškega društva, bivšega bana Mihaloviča, nastavnika konjeniške šole v Zemunu polkovnika Desoviča, častnega predsednika mariborskega kasaškega društva industrijalca Rosenberga in dr. Pokroviteljstvo nad dirkami je prevzel mariborski župan dr. Juvan.

Kot prva je bila

dirka za nagrado mesta Maribor

(2500 din.). Proga je bila dolga 1600 m. Na startu se je pojavilo pet dirkačev. Prvo mesto je zasedel »Muki«, petletni žrebec Franca Kiseljaka, v kilometerskem času 1.44. II. »Legro«, štiriletni žrebec Alojzija Novaka v času 1.42, III. »Lada«, konj staja Bijenik av kilometrskem času 1.38.

Druga je bila

dirka mesta Belgrada.

Nagrada 2000 din. Startali so triletni in starejši konji. Proga 2300 m. Na startu 11 dirkačev. I. »Mojca« last Ivana Lipeja v kilometrskem času 1.37, II. »Bessi«, Josip Kalin v času 1.42. III. »Splendid«, ekonomija Bukomerac v času 1.35.

Sledila je

druga heat dirka mesta Maribora.

Prvo mesto je odnesla »Dizma«, ki je bila v prvi dirki peta, v kilometrskem času 1.40.5. II. »Muki« 1.43.5, III. »Legra« v času 1.40

Dirka Zagreba.

I. »Krka«, sedemletna rjava kobila, last staje Bijenik v kilometrskem času 1.30.8. To je bil najboljši čas dneva. II. »Jasna«, osemletna rjava kobila Jožefa Krainerja v času 1.36.2, III. »Tilda« enajstletna kobila Ljubljančana Janka Kocjana v času 1.37. S to kobilo je vozil znani vozač Hafner iz Zagreba.

Tretja heat dirka mesta Maribora.

I. »Dizma« v času 1.38, II. »Legro« 1.37.2, III. »Muki 1.47.

Končni placement dirk mesta Maribora: I. »Dizma«, enajstletna rjava kobila Franca Kodele, II. »Muki«, petletni rjavi žrebec Franca Kiseljaka, III. »Legro«, 4 letni žrebec Alojzija Novaka.

Sledila je nato

dirka baka handicap.

Nagrada 2000 din. Tekmovali so triletni in starejši jugoslovanski konji. Proga je bila dolga 2100 m. Rezultati: I. »Orania«, 4 letna kobila kapetana Dušana Janačkoviča v času 1.42; II. »Prima« 4 letna kobila Alojzija Spindlerja v času 1.45; III. »Besi«, last Josipa Kalina v času 1.41.

Kot zadnja je bila

spominska dirka dr. Alfreda pl. Rossmaniča.

Nagrada 2500 din. Proga 2800 m. Bila je to dvovprežna dirka. Na startu štirje dirkači. Rezultati: Proti pričakovanju je odnesel prvo mesto par »Mojca« — »Senor«, Ivana Lipeja in Karla Weitza v kilometrskem času 1.47.2; II. »Orlov«—»Janko«, last mariborskega mesarja Franca Filipiča v času 1.40.8. Filipič je bil favorit za to mesto, vendar sta mu konja nekajkrat skočila s proge, s čemer je izgubil na času. Če bi bila dirka za en krog daljša, bi zanesljivo zmagal. III. par »Lidia«—»Splendid« (ekonomija Bukomerac) v času 1.46.

Concurs Hippique,

ki so ga izvajali konjeniška šola iz Zemuna in nekateri zasebniki iz Zagreba. 1. točka je bila lobno skakanje, kategorije »L«. To je lahka kategorija z ovirami do 1.20 m višine. Rezultat: I. »Arogant«, devetletni konj, ki ga je jahal sivolasi, 55 letni major g. A. Pugovočnikov. Ob splošnem navdušenju občinstva je najlepše in najhitreje preskakoval ovire brez napak. Dosegel je čas 1.04; II. »Dunavka«, sedemletni konj, ki ga je jahala gdč. pl. Reisner. Dosegla je čas 1.05; III. in IV. mesto sta dosegla »Perun«, sedemletni konj, ki ga je jahal poročnik Gjurič in »Luk«, sedemletni konj z jahačem majorjem Pugovočnikom. Oba sta preskočila ovire v času 1.08.

Galopske dirke čez zapreke.

I. »Valencia«, last poročnika Papsta iz Zagreba; II. »Kometa« last inž. Westna, ki jo je jahal Kovač iz Celja; III. »Gladiator«, last poročnika Papsta. Tu so se priglasili na startu samo štirje konji.

Dirka za nagrado mesta Maribora v težki kategoriji z ovirami do 1.40 m višine: I. »Korana« osemletna kobila majorja Pugovočnikova v času 1.54; II. »Aristid« devetletni konj, last Dudiškina v času 1.57; III. »Dunavka« v času 2.00. Jahala je gdč. pl. Reisner.

Kot zadnja je bila

ravna galopna dirka.

Nastopilo je pet dirkačev, na cilj pa sta prispela samo dva. Enemu je konj pobegnil s proge, dva jahača sta padla s konj. Rezultati: I. »Valencia«, last Papsta v času 1.54; II. »Kakaš«, jahač podporočnik Stojan v času 1.55.

Kljub temu, da je današnji spored obsegal 11 točk, so bile dirke izvedene brezhibno. Vso pohvalo za tako vzorno organizacijo zaslužijo funkcijonarji mariborskega Kasaškega društva s predsednikom Lukmanom, podpredsednikom Skazo ter neutrudljivim tajnikom in blagajnikom tega društva Dušanom Kovačem, ki je bil prav za prav duša te prireditve.

Zvečer so bili v Kino kavarni razglašeni rezultati in razdeljena darila.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič. — Izdajatelj: inž. Jože Sodja. — Urednik: Mirko Javornik. — Rokopisov ne vračamo.
»Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 12. Mesečna naročnina 12 din, za inozemstvo 25 din. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6-III. Telefon št. 4001 do 4005, Uprava: Kopitarjeva ulica 6.